

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra společenských věd

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Libuše Nováková

Profil českého malíře, ilustrátora a grafika Adolfa Kašpara

Olomouc 2017

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Krákora, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 19. 3. 2017

.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své bakalářské práce Mgr. Pavlu Krákorovi Ph.D. za pomoc, poskytnutí rad a připomínek během tvorby mé práce. Dále bych ráda poděkovala paní Lence Heinrichové za pomoc s dotazníkovým šetřením v Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích a rodině Ošťádalových z Loštic za poskytnutí materiálů o malíři Adolfu Kašparovi ze své rodinné sbírky.

Obsah

Úvod	5
1 Životní cesta Adolfa Kašpara.....	7
2 Styly Kašparovy tvorby.....	17
2.1 Malba	17
2.2 Ilustrace.....	18
2.3 Grafika	20
2.4 Olejomalba a ostatní	20
3 Náměty děl	21
3.1 Praha	21
3.2 Haná	22
3.3 Vojenská tematika.....	22
3.4 Rusava.....	23
4 Loštice v Kašparově díle	24
5 Památník A. Kašpara.....	25
5.1 Historie Kašparova domu v Lošticích	25
6 Dotazníkové šetření.....	29
6.1 Dotazník.....	29
6.2 Výsledky dotazníků	30
7 Přínos pro město Loštice	32
8 Příklad využití tématu práce v pedagogice	33
Závěr.....	35
9 Seznam použité literatury.....	36
10 Seznam internetových zdrojů.....	37
11 Seznam příloh.....	38
Přílohy.....	39
Anotace	52

Úvod

Téma bakalářské práce jsem zvolila u příležitosti 140. výročí narození známé regionální osobnosti z Hané Adolfa Kašpara (1877-1934), významného malíře, ilustrátora a grafika.

Ráda bych začala výrokem malíře Mikoláše Alše z roku 1912: „*Kašpar je kumštýř, toho nám dal Pán Bůh...*“.¹

Adolf Kašpar byl umělecká osobnost z přelomu 19. a 20. století a vynikal hlavně v oblasti ilustrátorství. Provozoval ho prakticky celý život a dosáhl v něm velkého mistrovství. Věnoval se i jiným malířským odvětvím a ovládal řadu technik jako kresbu tuší, uhlím, perem nebo tužkou, dále linorit, dřevoryt, akvatinku nebo lept. Vyzkoušel i olejomalbu, ale ze všeho nejvíc mu učaroval akvarel, kterým během života vytvořil několik stovek děl.

Literatury, v níž bychom se mohli dočíst o Adolfu Kašparovi, je poměrně dost. Je zaměřená spíše na jeho stěžejní uměleckou činnost a tou je ilustrace. Je zmíněn i ve slovnících, ale spíše okrajově. Například od Prokopa Tomana kniha *Nový slovník československých výtvarných umělců* uvádí základní životopis, názvy nejznámějších děl a seznam literatury, ve kterých je Adolf Kašpar zmíněn. Dále je to publikace z roku 1912 *Moderní česká grafika* od Antonína Dolenského a o asi 30 let později kniha *Česká moderní grafika* od Jaroslava Pešiny. Dalším dílem je monografické zpracování v roce 1935 přítelem Františkem Táborským s názvem *Adolf Kašpar, ilustrátor, malíř, grafik*. Tento životopis je však velmi subjektivním pohledem autorova přítele a podává neucelený přehled o Kašparově životě a volné tvorbě.

Prozatím poslední monografie je rozsáhlá kniha Josefa Václava Scheybala *Adolf Kašpar, život a dílo*. Jde o malířův životní příběh, na jehož pozadí sledujeme, jakou technikou výtvarné činnosti se zabýval a ve kterém období svého života. Dalšími dokumenty ze života a díla Adolfa Kašpara jsou katalogy k mnoha výstavám, které byly po jeho smrti uspořádány. Tyto dokumenty většinou vychází z knihy od J. V. Scheybala o Kašparovi nebo ze vzpomínání rodinných příslušníků a nejbližších přátel. Jedná se o sborníky vzpomínek a upomínkové publikace k výročí nedožitých malířových narozenin nebo k výročí úmrtí. Například k 70. výročí narození napsal pan Bohuslav Ošřádal z Loštic, malou knížku *Malíř Adolf Kašpar*, vydanou v Litovli roku 1947.

V roce 1984 sepsali Jaromír Lakosil a Milena Filipová knihu *Adolf Kašpar*. Další katalog, na kterém se podílelo více autorů, byl vydán k uspořádání výstavy 70 let od jeho smrti v Památníku v Lošticích. Důraz je kladen na důležité události v jeho životě a tvorbě vzhledem

¹ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 55.

k pobytu v Lošticích. Je zde i soupis akvarelů a kreseb kolorovaných akvarelem, které jsou uloženy v Památníku.

Ke 100. výročí malířova narození (1977) vydala autorka Eva Pešková *Kouzelný svět ilustrací*. Je to kompletní seznam Kašparem ilustrovaných knížek, publikací, časopiseckých článků o jeho životě a výtvarných dílech, katalogů výstav, monografických, metodických i bibliografických publikací, do té doby vydaných. Jejich počet dosahuje k číslu 160. Prostor byl tomuto malíři věnován také v lokálních publikacích jako například ve *Vlastivědných zajímavostech* nebo v *Knihovničce Severní Moravy* v souvislosti s místem (Loštice, Bludov, Palonín) či přátelstvím s jinými umělci (Stanislav Lolek, Petr Bezruč).

Hlavním cílem práce bylo zmapovat celý život malíře, jeho tvorbu a vztah k Lošticím. V dotazníkovém šetření zjistit, jaký je Kašparův přínos pro toto město. Jestli je přínosné, že se nachází Památník Adolfa Kašpara přímo v domě, kde přebýval v období let 1911-1931 a návštěvníci města mají možnost autentického pohledu na domov, díla a ateliér tohoto malíře. Průzkum pomocí dotazníků rozdáváných nejen návštěvníkům památníku, ale i dalším obyvatelům a návštěvníkům města má ukázat, jestli je odkaz malíře Adolfa Kašpara pro město Loštice významný i v dnešní době, kdy je fenoménem internet. Zájem o prohlídku Památníku ze strany široké veřejnosti se rozšíří v průběhu pořádání výstavy ke 140. výročí narození tohoto skvělého malíře, grafika a autora mnoha kreseb, z nich jsou všeobecně nejznámější ilustrace z knihy Boženy Němcové s názvem *Babička*.

Práce je pro lepší orientaci rozdělena do několika kapitol. V teoretické části je zaměřena na životní cestu malíře Adolfa Kašpara, jeho dětství, dospívání, vojnu, pobyt v Lošticích a jeho poslední cestu. Dále na jeho první kresby, styly tvorby, kterými jsou malby, ilustrace, grafika a ostatní tvorba. Také náměty jeho děl z Prahy, Hané, vojenské tematiky a Rusavy. Samostatná část se věnuje tvorbě v Lošticích. V další kapitole se dostaneme ke složité historii a současnosti Kašparova domu v Lošticích.

V praktické části se zaměříme na dotazníkové šetření a jeho výsledky. Taky na příklad využití tématu práce v pedagogice a v poslední části na Kašparův přínos pro malé město Loštice, ve kterém bydlím i já už více jak 27 let.

1 Životní cesta Adolfa Kašpara

Adolf Kašpar se narodil dne 27. prosince roku 1877 v obci Bludov u Šumperka na severní Moravě v podhůří Jeseníků. Byl nejmladší ze čtyř sourozenců. Dospělosti se dožily pouze tři děti, nejstarší z nich sestra Marie, z otčova prvního manželství, starší bratr Alois a nejmladší Adolf. Bratr Alfréd zemřel po půl roce života. Malířský talent zdědil Adolf Kašpar zřejmě po otci, který také maloval a své děti vedl k malování již od dětství. Adolfův otec provozoval v domě obchod se smíšeným zbožím. Tam pomáhala i Adolfova matka a rodina byla dobře finančně zabezpečena.

Adolf Kašpar navštěvoval obecnou školu v Bludově od 16. září 1883 do 29. května 1888 a byl spíš průměrným žákem. Abstraktní předměty ho nebavily. „*Adolf byl asi hodně roztěkaný, málo pozorný žák. Jen ze čtení, z kreslení a psaní měl velmi dobře*“.² V Bludově Kašpar prožil krásných 11 let, na které velmi rád s láskou vzpomínal. Tyto bezstarostné vzpomínky se taky často promítaly do jeho další tvorby. V Bludově se rodině dařilo zpočátku dobře. Kašparova matka Terezie však trpěla vleklou jaterní chorobou a nemohla později v obchodě ani s hospodářstvím pomáhat. Roku 1888, kdy obchod vyhořel, rodina dům prodala.

Přestěhovali se do Olomouce a finanční situace rodiny se zhoršila. Otec Jan hledal obživu jako městský zřízenec a domovník u podnikatele staveb, nakonec pracoval i jako dělník. Přesto rodiče dbali na výchovu a vzdělání svého syna a nechali ho zapsat na jedinou českou střední školu v Olomouci, na Slovanské gymnázium. Tam se jevil spolužákům i kantorům „*plachý, zaražený, skoro bojácný. Jeho tehdejší profesor kreslení, Ludvík Jadrniček, spatřoval prý už v primánovi silný kreslířský talent*“.³

Po roce studií musel Adolf Kašpar nastoupit na německou měšťanku (česká tehdy v Olomouci nebyla). Dělal mu problém německý jazyk, a tak první ročník absolvoval až za tři roky ve svých patnácti letech. Po dalších dvou letech, po vzoru bratra Aloise, začal navštěvovat učitelský ústav. Ale ani ten nebyl pro nadějného kreslíře tím pravým. Nebavila ho pedagogika, zeměpis, přírodověda ani matematika. Jen kreslení, hudba a krasopis.

Už v tomto věku se více věnoval samostudiu kreslení a vznikaly první studie figur a krajin z okolí Olomouce. Technika odpovídala svou úrovní začátečníkovi, ale začala se projevat Kašparova „*impresivní obrysová linka*“,⁴ typická pro jeho pozdější kresby. Olomouc malíře za dob studií velmi uchvacovala svou zvláštní atmosférou, historií

² Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 26.

³ Tamtéž, s. 26.

⁴ Tamtéž, s. 28.

a architekturou. I samotní lidé mu byli velkou inspirací. Kašpar měl vlastenecké cítění a smýšlení. Navštěvoval české podniky, spolky a přátelil se výhradně s českými umělci. V tomto období se začal výrazně projevovat jeho malířský talent. Pro studenta učitelského ústavu (bytostně se učitelem stát nechtěl) byly jedinými a dostupnými vzory reprodukce děl malířů Josefa Mánesa, Mikoláše Alše či Němci oblíbeného Adriana Ludwiga Richtera, kreslíře německého *biedermeieru*.⁵

Rodinná i finanční situace rodičů se zhoršovala. Matčina nemoc se neustále stupňovala, což otec neunesl a od rodiny odešel. Adolf Kašpar, ve snaze přispět do rodinného rozpočtu, si přivydělával jako kreslíř. O matku se pečlivě staral a těžce sháněl prostředky na živobytí, známým se však o tom nikdy nezmínil. V roce 1897 matka umírá. Adolf Kašpar se přestěhoval ke svému spolužákovi na Dolní náměstí v Olomouci a musel se o sebe postarat sám. Ve volném čase navštěvoval zajímavá zákoutí Olomouce nebo taky Národní dům, kde hráli členové spolku Žerotín Smetanovu Prodanou nevěstu. Maloval obrázky s vánočními motivy, dával hodiny kreslení a maloval ilustrace k národním písním pro časopis *Náš domov*.⁶ Pro olomouckého lékaře, paleontologa a přírodovědce Mořice Remeše kreslil obrázky zkamenělin a pro botanika Františka Polívku studie rostlin.

Díky tomu, že tato díla vycházela v olomouckém nakladatelství, se seznámil s majitelem knihkupcem a nakladatelem Romualdem Prombergerem. Ten hledal ilustrátora pro právě připravované české kalendáře, které měly z trhu vytlačit ty německé. Kašpar mu byl představen a toto setkání bylo v jeho životě zlomové. Nakladatel Promberger si povšimnul výrazného talentu mladého umělce, jehož malby vynikaly originálním pojetím a svěžestí, ale měly i začátečnické nedostatky. Adolf byl velice bystrý pozorovatel. Vždy se soustředil na charakteristické a nejpodstatnější prvky v zobrazovaných scénách. Ilustroval moravské národní písně i básně Adama Mickiewicze s názvem *Pani Twardovská*. Tyto ilustrace „*jsou neobyčejně vtipné, plné živých představ a nápadů*“.⁷ Kniha byla ještě téhož roku vydaná a byla to první kniha, kterou ilustroval Adolf Kašpar.⁸

Nakladatel Promberger se mu stal přítelem a mecenášem. Nechtěl, aby jeho nadání bylo promrháno a představil Kašpara malíři Hanuši Schwaigerovi,⁹ se kterým dlouho spolupracoval. Ten také rozpoznal nesmírný talent „*tehdy sotva dvaadvacetiletého diletanta*“¹⁰ a žádal ho

⁵ Jůza, V. *Adolf Kašpar-Knihovničky Severní Moravy*. 10. svazek. Šumperk, 1970. s. 8.

⁶ Janíčková, P., Štětínová, D., Turková, A. *Adolf Kašpar a Loštice*. Šumperk, 2004. s. 7.

⁷ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 33.

⁸ Jméno ilustrátora však nesmělo být uvedeno z důvodu, že byl studentem střední školy.

⁹ Hanuš Schwaiger (1854-1912)

¹⁰ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 34.

o osobní setkání v Bystřici pod Hostýnem. Adolf Kašpar tam jel s obavami, jak ho přijme. I přes značný věkový rozdíl vzniklo mezi umělci velké opravdové přátelství. Po několika setkáních doporučil Schwaiger Adolfa Kašpara ke studiu na pražské Akademii výtvarných umění. Adolf Kašpar však neměl maturitu. I přes své nevědomosti tedy musel před zkušební komisí učitelského ústavu, aby si ji dodělal. To se mu povedlo s nevalnými známkami, kromě hudby a kreslení a „*s tichým příslibem, že nikdy nebude učit*“, ¹¹ absolvoval. [obr. 1]

Měsíc nato umřel jeho otec náhle na infarkt. Kašpar však nezůstal sám, našel si přátele upřímné a vlivné. Jedním z nich byl František Táborský. ¹² Po prázdninách Kašpar úspěšně složil přijímací zkoušky na Akademii výtvarných umění a byl přijat do třídy pro figurální malířství k Maxmiliánovi Pirnerovi. Adolf Kašpar, v té době už bez rodičů, ¹³ se přestěhoval do Prahy na Malou Stranu k Prombergerově sestře Hedvice Řepkové, vdově po náhodském lékaři. Ta mu nahradila scházějící matku. Byla milá a pohostinná i k jeho přátelům, které si později vodil domů (Stanislav Lolek, Antonín Slaviček, Herbert Masaryk, syn profesora T. G. Masaryka, Hugo Boettinger, Oldřich Cihelka a někdy i Alois Kalvoda). Seznámil se i s její dcerou Jitkou. ¹⁴ Ta se mu zalíbila a dodávala mu sílu a chuť do života i díla. Díky svým ilustracím do kalendářů, které mu dodával nakladatel Promberger a do různých beletristických knih pro toto nakladatelství, Adolf Kašpar finančně zabezpečil sebe i svá studia. K profesoru Pirnerovi Kašpar příliš nepřilnul, ačkoliv ho respektoval, jeho tvorba a styl malování mu byly cizí. O to více obdivoval osobnost inteligentního a vzdělaného přítele Hanuše Schwaigera, který mu byl učitelem v malbě a velmi výrazně ho ovlivnil. Taky si později vybral Kašpara jako asistenta pro výmalbu místností hradu Kreuzenstein hraběte Wilczka poblíž Vídně, a to hned dvakrát kolem roku 1900.

Na Akademii výtvarných umění se věnoval výhradně kresbě tužkou, perem, uhlem a křídou a v té době už výrazně vynikal nad ostatními studenty. Zpočátku ho škola zaujala a na hodiny docházel pravidelně. Pro jeho živou povahu však nebylo jednotvárné celotýdenní kreslení figur to pravé. Mnohem větší byla jeho touha objevovat a obdivovat architektonické skvosty Starého města pražského či hospůdky, kde jen tak seděl, popíjel a pozoroval okolní ruch a lidi. Svým kouzlem mu učarovaly křivolaké uličky, pavlačové domy, Hradčany, Kampa, Čertovka i Karlův most, [obr. 2] které zachytil ve svých kresbách až do těch nejmenších detailů.

¹¹ Rybičková, S., Hýbl, F. *Deset let boje o Památník Adolfa Kašpara v Lošticích*. Havlíčkův Brod, 2014. s. 58.

¹² František Táborský (1858-1940) přítel, profesor na Vyšší dívčí škole v Praze

¹³ Jan Kašpar, otec, zemřel 1899

¹⁴ Jitka Kašparová v témž roce začala navštěvovat klavírní školu pražské konzervatoře.

Adolf Kašpar začal docházet nepravidelně na privátní výtvarnou školu pro užitkovou grafiku Eduarda Karla.¹⁵ Pod jeho vedením vytvořil své první lepty. Vznikala díla s námětem kostlivce (hradní strašidlo z hradu Kreuzenstein), výjevy z divadelních představení Národního divadla a výjevy z Kampy a Čertovky. V této technice se dále zdokonaloval a dosáhl opravdového mistrovství. Dále se pokoušel věnovat také akvatince,¹⁶ která mu umožňovala více vystihnout hru světla a stínu. Obě techniky kombinoval dohromady a vznikly lepty s akvatinkou, kdy měkké tóny světla vystupují z šerého pozadí a umocňují celkový dojem z díla. Inspiroval se vším, co spatřil a co sám prožil, zejména v období šťastného dětství, kdy rád chodíval do kostela s rodinou a zpíval s otcem a sourozenci na kúru.

V Praze se Adolf Kašpar scházel s umělci a vědci. Z této společnosti se stal časem okruh lidí nazvaný „čtvrtečníci“, podle toho, že se scházeli vždy ve čtvrtek o čtvrté a u čtvrtků alkoholu. S nakladatelem Prombergerem procestoval Slovensko a Adolf Kašpar si své dojmy zachycoval kresbami a skicami, které později použil pro grafické zpracování. Toto cestování bylo důvodem čím dál častějších absencí ve škole. Později dokonce hrozila možnost jeho vyloučení ze školy.

Ke konci roku 1901 se mladému umělci naskytl možnost ilustračního doprovodu k novému vydání knihy *Babička* od Boženy Němcové. Kašpar se velice intenzivně a pečlivě po dobu několika měsíců věnoval studiu dobové módy. Navštívil několikrát Babiččino údolí a Staré Bělídlo, také zámek v Ratibořicích a jeho okolí a několik pamětníků babičky a kněžny, aby přesně zachytil jejich rysy tváří a povah. Když měl soubor ilustrací pro Akademii hotov, ze strachu před negativní reakcí veřejnosti raději odjel. Jeho obavy se ukázaly neoprávněné, neboť po návratu na Akademii ho čekal krátký, leč výstižný vzkaz velmi přísného kritika, věhlasného českého sochaře J. V. Myslbeka: „*Lituji, že Božena Němcová nevidí tyto perly. Myslbek*“.¹⁷ Toto velmi krátké pochvalné sdělení vyneslo Adolfa Kašpara na výsluní české ilustrace a změnilo i postoj profesora Maxe Pirnera na častou Kašparovu nepřítomnost při školním vyučování.

Pražské nakladatelství Česká grafická společnost Unie v čele s majitelem Janem Vilímem se rozhodlo vydat ne malé, ale hned velké vydání knihy *Babička* s Kašparovými ilustracemi. [obr. 3] To mladého umělce Kašpara motivovalo k další pilné práci na více než sto ilustracích ke knize. Tato kniha byla důležitým mezníkem jeho tvorby, protože se na ní učil a zkoušel, co všechno dokáže. Používal přitom různé techniky od kresby tužkou až po akvarely.

¹⁵ Eduard Karel (1861-1950)

¹⁶ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 26.

¹⁷ Tamtéž, s. 47.

Když kniha *Babička* v roce 1903 vyšla, brzy si získala přízeň čtenářů, výtvarníků i kritiků. Byla označována za „první českou moderně ilustrovanou knihu“.¹⁸ Dalo by se říct, že byla prvním a hned nejznámějším ilustračním dílem tohoto skvělého ilustrátora Adolfa Kašpara.

V únoru 1903 mu bylo „přířknuto Hlávково stipendium pro žáky c. k. akademie umění v Praze v obnosu 400 korun měsíčně“.¹⁹ Profesor Pirner už neposuzoval jeho slabou docházku tak přísně a vymohl mu dovolenou k práci mimo Akademii. Kašpar své úspěchy přijímal s pokorou jeho osobě vlastní. Nijak zvlášť se neúčastnil společenského života, stranil se rozhovorů o umění, vědě, nepořádal ani své výstavy. Přesto se v roce 1903 stal členem spolku výtvarných umělců Mánes.²⁰ Členství nabídl mladému umělci tehdejší starosta spolku Stanislav Sucharda. Ale byl to především jednatel spolku Jan Štenc, spolupracovník nakladatele Jana Vilíma v Unii, který přivedl Kašpara do spolku.

V roce 1904 dokončil Adolf Kašpar Akademii výtvarných umění v Praze s výborným prospěchem. Potom dál žil a tvořil v Praze. V Ottově nakladatelství vychází Jiráskova Filozofská historie s Kašparovými ilustracemi v roce 1905. Kašpar podnikal studijní poznávací cesty na Slovensko, do Saska a v roce 1906 do Itálie. Ze svých cest vždy přivázel skici a náčrtky lidové architektury, krojů, povozů, gondol, krajiny a jejich nejtypičtějším obyvatel. Domů, své milé Jitce Kašparové, posílal skoro každý den lístky o tom, co dělal a viděl, co ho zaujalo. Po příjezdu své dojmy zpracoval v mnoha dalších grafických pracích.

V Praze ho občas ho navštěvoval i přítel a malíř Stanislav Lolek.²¹ Při jedné z těchto návštěv objevil v Kašparových skicích namalované loutky. Ty Kašpara uchvacovaly už od dětství a stejně tak obdivoval ručně malované kulisy a hru světla a stínů, tvořených pohybem loutek v kulisách. Stanislav Lolek znal paní Arnoštku Kopeckou,²² drobnou ženu, vnučku slavného loutkáře Matěje Kopeckého. Domluvil s ní schůzku a Kašpar byl nadšený, že ji může malovat i s jejím divadlem. Navštívili ji spolu ve Lnářích a Kašpar ji v kresbách zachycoval při představení, při cestách ve voze i s loutkami. Maloval starý vůz i koně, Kašpárka a jiné loutky. Maloval i „kompoziční a detailní studie dětského publika, jehož ozářené obličejy hltavě sledují děj, odehrávající se na jevišti“.²³ Zachycoval atmosféru okamžiku a dokonale se mu to dařilo i v následně vytvářených leptech z tohoto prostředí, které ho tak moc „očarovalo“.

¹⁸ Janíčková, P., Štětínová, D., Turková, A. *Adolf Kašpar a Loštice*. Šumperk, 2004. s. 7.

¹⁹ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 195. s. 55.

²⁰ Janíčková, P. *Grafické dílo Adolfa Kašpara*. Brno, 2009. s. 14,21.

²¹ Stanislav Lolek (1873-1936) rodák ze sousedního Palonína, přivedl Adolfa Kašpara do Loštic

²² Arnoštka Kopecká (1842-1914) poslední principálka z rodu Kopeckých

²³ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 71.

Ve druhé polovině roku 1906 obdržel opět Hlávkovo cestovní stipendium ve výši 1200 korun. Díky němu v lednu 1907 odjel do Mnichova, kde navštěvoval soukromou grafickou školu. Nastudoval tu základy litografie a dřevorytu. Z korespondence s jeho milou Jitkou Řepkovou se můžeme dovědět, na čem ve škole sám pracoval, co se mu tam líbilo i to, že se mu stýskalo po Praze. Začaly se objevovat rozpory s učitelem a Adolf Kašpar školu po čase opustil. Druhá část studijního pobytu vedla do Paříže. Zde už školu po předchozích zkušenostech nenavštěvoval a věnoval se samostudiu. Ve zdejších muzeích a galeriích se seznamoval s díly francouzských umělců. Zaujala ho francouzská architektura a zajímaví a vstřícní lidé. Prohlédl si i muzeum v Louvru. Vše si pečlivě zaznamenal ve svých nákresech, které pak přivázel domů. Vznikaly první linoryty a dřevoryty a obrovské množství kreseb tužkou. Podnikal výlety po okolí i po městě. Pobyt v Paříži a Mnichově zanechal v Kašparovi velký dojem a značně ovlivnil jeho malířský rukopis, ve kterém byl díky tomu poznat větší rozmach i cit.

Po návratu z Paříže se Kašpar dne 17. září roku 1907 na Velehradě oženil s Jitkou Řepkovou. Sám si navrhl i svatební oznámení. Následující rok společně se ženou cestovali po Balkáně a vzniklo množství skic a fotografií. Vytvořil další lepty a akvarely spojené s tímto pobytem a objevuje se na nich i manželka Jitka. Po pobytu v rakouských Alpách vzniklo asi 50 pohlednic s detailními motivy tamních krajů, které mu vydalo opět Prombergerovo nakladatelství v Olomouci.

Roku 1908 se jim narodila dcera Jitka a Adolfu Kašparovi nastalo nejhezčí období života. Žil s rodinou nadále v Praze a v létě jezdil za bratrem do Hlubočku²⁴ u Olomouce. Zdejší kraj mu byl velmi blízký, protože se narodil v Bludově, vzdáleném jen pouhých 40 km odsud. Začal se zajímat o místo, kam by se mohl s rodinou uchylovat na letní měsíce, kde by mohl nerušeně tvořit a věnovat se práci. Na radu svého přítele Stanislava Lolka zajel do „malebného“ městečka Loštice, které leží na pomezí Hané a Jeseníků. Zalíbilo se mu tady a Kašparovi se ubytovali na kraji města v chaloupce pod příkrým svahem u rodiny Hustých. Nad svahem stál hotel Střelnice s letní restaurací,²⁵ kterou si Adolf Kašpar oblíbil.

Městečko Loštice Adolfa Kašpara okouzlo natolik, že se rozhodl tady usadit. Rozlehlé louky, lesnaté kopce, říčky a blízkost obce Moravičany, kde se narodila Kašparova matka, rozhodly o tom, že zde strávil celé první léto v pronajatém domku. V průběhu pobytu vdova Hedvika Řepková odkoupila pozemek s rozlehlou zahradou a sadem v severní části města. Adolf Kašpar si tam nechal podle svého nápadu a vkusu postavit domek, do kterého se celá

²⁴ Hluboček-dnešní Hlubočky u Olomouce

²⁵ Hotel Střelnice stojí v Lošticích dodnes.

rodina nastěhovala každé léto od roku 1911. „A tam prožil Kašpar s manželkou Jitkou a dceruškou Jitečkou nejkrásnější léta života“.²⁶ V podkroví si zařídil ateliér, ze kterého viděl okolní krajinu. Ta se stala častým námětem jeho pozdější tvorby a v malbách se objevovala i jeho manželka s dcerou. I samotný loštický domek si Kašpar graficky zobrazil na leptu z roku 1911. [obr. 4]

V interiéru domu visely lidové pamětihodnosti od starého mládence a přítele Kašparovy rodiny Františka Kretze,²⁷ novináře, národopisce a sběratele z Uherskohradištska. Ten často trávil u Kašparů Vánoce i Štědré večery, dokonce jim půjčoval peníze. Adolf Kašpar byl nakladateli doslova vykořisťován nízkými honoráři. František Kretz prodával nebo směňoval jeho obrazy za potraviny a víno. Malebné Loštice Kašparovi poskytovaly klid ke studiu i práci. Kreslil a maloval ilustrace do knih a v mnoha z nich se objevují právě výjevy z Loštic. Chodíval na dlouhé procházky a své dojmy zachycoval, jak bylo jeho zvykem, tužkou na papír. Právě v tomto období vznikaly jeho krajinářské akvarely, které mu dělaly potěšení a radost. Kvůli dalším pracovním zakázkám však na akvarely, které tolik miloval, nezbývalo moc času. Politicky se neangažoval. S místními, mnohdy maloměšťáckými obyvateli, se nesžil. I přesto se stal hlavním protagonistou místní kuželkářské společnosti v Lošticích a měl pár dobrých přátel.

Mezinárodní úspěch sklidily Kašparovy ilustrace k Jursovu *Slabikáři B* z roku 1914 v Lipsku. Při podrobnějším prohlížení obrázků ve slabikáři zde najdeme loštický kostel i tamní poštovní dostavník. Je pozoruhodné, s jakou pečlivostí se Kašpar připravoval k vyobrazení předmětů na obrázcích pro knihy, a zvláště pak pro děti. Jeho přítel František Kretz mu dodával konkrétní modely a reálie (kroje nástroje, keramiku, nářadí, oblečení, staré obrázky), podle nichž to maloval. K umělecké práci přistupoval Adolf Kašpar velmi zodpovědně a nakupoval nejlepší barvy, štětce a papíry. Ty po prohlídce Velkolosinské papírny nahradil tamními kvalitními ručními papíry. Spisovatelé mu často psali velmi pochvalné dopisy a srdečně mu děkovali za perfektně odvedenou práci. Na zimu se rodina vracela do bytu v Praze na Kampě. O dům a zahradu v Lošticích se jim zatím staral přítel Mořic Drlík, který bydlel v přízemí domku.

V roce 1915 v době světové války byl malíř poslán k odvodu. Díky slabšímu zdraví a velké přimluvě nakladatele Prombergera narukoval do Olomouce, kde mu byla přidělena služba v zázemí zeměbraneckého pluku. Brzy se rozneslo, že je malířem, a tak maloval scény z vojenského života, odvody, podobizny důstojníků a vojáky v různých situacích. Nemohl

²⁶ Ošřádal, B. *Malíř Adolf Kašpar-K 70. výročí jeho narození*. Malé prameny sv. 3. Litovel, 1947. s. 9.

²⁷ František Kretz (1859-1929)

ilustrovat knihy a měl více času na malby. Věnoval se své nejoblíbenější technice akvarelu, kterou mistrně ovládal.²⁸ Velká většina děl z tohoto období byla rozdána a vyměněna za peníze nebo věci, které Kašpar potřeboval k malování. Peníze posílal domů a se zaopatřováním jeho rodiny pomáhal i přítel nakladatel Jan Vilím. Prodával Kašparovy akvarely, které mu od něj přicházely z ciziny a nadále byly vydávány knihy s jeho ilustracemi. Později menší zakázky na ilustrace Kašpar zvládal i na vojně. Jednou z Kašparových vojenských zakázek byla tvorba alba válečného olomouckého pluku. Jednalo se o scény z denního života vojáků. V dubnu 1916 byl odvelen do polského Krakova. Kašparovým úkolem bylo pod velením architekta Dušana Jurkoviče malovat hřbitovy navržené a postavené právě tímto architektem. Znamenalo to cestování a poznávání dalších krajin a Kašpar zde vytvořil další část svých akvarelů. Těmi obdarovával své známé, prodával je nebo byl opět nucen vyměnit akvarely za nejnnutnější potraviny a za „dobré zacházení“ na vojně a jiné potřebné věci.

Na podzim téhož roku byl převelen do Opavy, kde absolvoval tříměsíční vojenský kurz. Odtud pochází cyklus černobílých litografií. Jedná se o podobizny studujících vojáků, spících na přednáškách, a různé veselé momentky z kurzu. Jsou mezi nimi i dva autorovy autoportréty v důstojnické uniformě [obr. 5]. Po dokončení kurzu byl převelen zpět do Olomouce, kde se společně se sochaři a malířem Oldřichem Lasákem podílel na restaurování oltářních obrazů a nástropních fresek v kostele Panny Marie Sněžné. Vznikaly další rozměrné litografie zobrazující kúr jezuitského kostela s nádhernými barokními varhanami. Jedná se o mistrovské dílo architektonické kresby.²⁹ Během jeho dovolené u rodiny o Vánocích roku 1918 vznikly křídové litografie manželky Jitky a jsou ukázkou velmi vyspělého portrétního umění. S novým převelením do Karpat na Maguru vytváří v rámci vojenských povinností litografii s vojenskou tematikou a akvarely vojenských hřbitovů. Konec války strávil opět v olomoucké posádce.

Rok 1918 byl rokem návratu do Loštic, kde umělec ihned navázal na předválečné ilustrační zakázky. Nabídek na práci bylo opravdu hodně, protože si jeho obrázky oblíbili spisovatelé i čtenáři. Věnoval se práci na ilustracích pro mnoho autorů, nejvíce pak pro Aloise Jiráska, Jana Nerudu a Karla Václava Raise. Také obě nakladatelství, pro která pracoval před válkou, mu dávala hodně zakázek. Bylo to nejplodnější ilustrační období Kašparova života. Vydal se na Náchodsko, Hronovsko a sbíral náměty ke knihám, jež měl ilustrovat. Neměl čas věnovat se své oblíbené grafice. Přesto Kašpar toužil dělat práci, která ho bavila nejvíce, a to volnou tvorbu. Proto se rozhodl a oficiálně prohlásil v denním tisku roku 1922, že ilustrování knih už zanechá. Nakonec své rozhodnutí na nátlak spisovatelů a veřejnosti odvolal.

²⁸ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 98.

²⁹ Tamtéž, s. 109.

Velké pracovní vytížení po dobu deseti let, málo odpočinku a času na rodinu se Kašparovi podepsalo na zdraví. Bral stále více léků a dál pracoval na ilustracích.³⁰ Taky namaloval další autoportrét ve svých 50. letech. [obr. 6] Vydal se i na rodnou Moravu. „Když byl roku 1926 bludovským starostou požádán, aby vyzdobil Paměti obce Bludova, zazářil radostí, že může Bludovu něčím prospěti a že se při kreslení obrázků z Bludova bude moci rozehrávat vzpomínkami na své dětství. Ihned zajel si s rodinou do Bludova a objevil v něm, ač v něm od svého dětství nebyl, pro ilustraci spisu nejkrásnější zátiší, kterého nezná, myslím, ani mnohý bludovský starousedlík. Pojímal výzdobu knihy tak vážně, že to bylo u umělce jeho jména s podivením. Radil ochotně, na jakém papíře, jakým tiskem a u koho má být kniha vytištěna atd. Když za to byl jmenován čestným občanem Bludova, umínil si, že se tam každým rokem podívá“.³¹

„V roce 1931 zavítal Mistr Kašpar do Bludova naposled“.³² Se svým přítelem panem Janem Březinou si rodný Bludov prohlédl, poseděl v hospůdce a pořídil pár fotografií pro vzpomínku.

V roce 1932 opustila rodina Loštice a přestěhovala se na žádost paní Kašparové na Valašsko do Rusavy. Obec již dříve navštěvovali a nechali si tam postavit roubenku s ateliérem v podkroví. Zejména paní Jitka si Rusavu oblíbila. Kašpar se jen těžko loučil s Lošticemi. Nebýval v té době už tak veselý, ale přesto se snažil plně věnovat úpravě nové zahrady, aby mu nahradila opuštěnou loštickou zahradu. Zdaleka se mu to už nedařilo jako dříve. Při svých dalších pracovních pobytech na Chodsku, kde Kašpar hledá inspiraci pro své ilustrace do knih, se často dopisem svého přítele Drlíka ptá, jak se všemu v zahradě v Lošticích daří. Jeho přátelé, malíři, spisovatelé i profesori vykonali v malířově domě na Rusavě v létě roku 1933 mnoho návštěv. Na podzim téhož roku se Kašpar před zimním pobytem v Praze s Rusavou jen těžko loučil. Jako by věděl, že je to naposledy, co ji navštívil.

V roce 1934 se Kašpar nechal přemluvit k ilustrování knihy Jindřicha Šimona Baara s názvem *Paní komisařka* a odjel opět na Chodsko. Tam, s nadšením jemu vlastním, maloval kroje, fotografoval architekturu i krajinu. S hotovými studii se chystal na cestu domů. S manželkou Jitkou se zastavili na Šumavě, kde se ubytovali v Železné Rudě. Měli v plánu navštívit ještě Černé a Čertovo jezero. Brzy po ránu 29. června 1934 si vyšli na procházku, ale do cíle už nedošli. Nedaleko Železné Rudy malíře Kašpara v padesáti sedmi letech zastihla mrtvice a přes veškeré pokusy ho oživit, se to nepodařilo. Lékař mohl jen konstatovat, že je již

³⁰ Táborský, F. *Adolf Kašpar, ilustrátor, malíř a grafik*. Olomouc, 1935. s. 114.

³¹ PhDr. Jan Březina-Bludovský rodák vzpomíná. Dostupné z: <http://www.bludov.cz/OBludove/Vyznamni-rodaci-a-osobnosti-obce/Bludovsky-rodak-vzpomina.html>

³² Publikace kroužku přátel prof. Jana Voborníka *Čtvrťky III*. Praha, 1935. s. 16.

pozdě a umělec zemřel. Jako jeden z mála moravských umělců byl pohřben na pražském Slavíně na Vyšehradě. Rok nato mu byl Kašparovi v rodném Bludově, jehož byl čestným občanem, odhalen pomník s bronzovou plaketou. Na rodném domku má pamětní desku, zrovna tak na domě v Praze u Karlova mostu a také v Lošticích, kde umělec několik let žil. Odbornou kritikou bývá považován za pokračování a završení mánesovské a alšovské tradice českého výtvarnictví.

Přítel Petr Bezruč, když se dověděl o Kašparově smrti, napsal verš, kterým bych si dovolila ukončit popis Kašparovy životní cesty: „*Škoda tvé palety: těžko se uvěří, že Ti padla z ruky, Kašpare malíři*“!³³

³³ JŮZA, V. *Adolf Kašpar*. Knihovnička Severní Moravy, sv. 10, Šumperk, 1970.

2 Styly Kašparovy tvorby

Kašparovo životní dílo se vyznačuje rozsahem, pečlivostí, šetrností k dílu a velikou rozmanitostí tvorby. I když Kašpar sám nehledal nové výtvarné cesty, vytvořil dílo vzácné umělecké úrovně. Ovládal celou řadu technik. Byla to kresba tuší, uhlím, perem nebo i tužkou, dále linorit, dřevoryt, litografie, akvatinka, čárkový nebo zrnkový lept.

Dále vyzkoušel i olejomalbu, ale ze všeho nejvíc mu učaroval akvarel, kterým během života vytvořil několik stovek děl. Barevnost jeho akvarelů je střídavá, nejvíce se vrací ke kontrastu hnědé a zelené ve všech stupnicích barev. Nejspíš je to proto, že pracoval většinou v přírodě. Po válce používal často křidu. Až na drobné výjimky dodržoval obecné zásady malby.

Akvarel se mezi malíři těšil velké oblibě v 19. století. Užívali jej umělci jako Claude Monet, Paul Gauguin i Paul Cezanne, z jehož díla vychází technika čistého akvarelu.³⁴ Akvarel byl oblíben impresionisty, expresionisty i v abstraktním umění.

Jeho profesor Eduard Karel mu předal své zkušenosti s technikou leptu, která Kašpara zaujala. Kašpar taky sbíral odbornou literaturu (měsíčník *Volné směry*) a studoval z odborných časopisů moderní malířské techniky. Byl velkým obdivovatelem francouzského uměleckého impresionismu, který ho ovlivnil za jeho studijního pobytu v Paříži. Mezi jeho české současníky patřil Stanislav Lolek, František Tavík Šimon, Zdena Braunerová, Antonín Slavíček a Alois Kalvoda.

2.1 Malba

Kašpar není jako malíř příliš známý. Nikdy sám nevystavoval. K malbě však odbíhal velmi rád od ilustrování. Své obrazy podkreslil a začínal malovat od nejsvětějších barev a končil u nejtmašších odstínů. Odmítal používat bělobu, vymývání nebo gumování. Je pro něj charakteristické nanášení vodových barev v malých plochách tvořících mozaiku. Obrazy maloval po částech, nechal se vést podkresbou a detailně vypracovával každý kousek. Kolem roku 1913 se objevila nová technologie barevného tisku do knih, tzv. neotypie.³⁵ Kašparovým prvním pokusem pro tuto techniku tisku byl akvarel *Strž* z roku 1915 s motivem z Rusavy a hned dokonale vyhovoval a byl reprodukován do knih. Některé akvarely, které v té době vznikly, přešly do soukromých rukou a jsou nám neznámé. Na jiných zachytil krásy zejména Dubrovníka, Itálie a Slovenska. Několik jich je z života na Hané. Je v nich vidět

³⁴ Hrdina, M. *Akvarel a kvaš*. Praha: Aventinum, 2013. s. 9–20.

³⁵ Nová technika barevného tisku z hloubky, kterou vyvinul a pojmenoval Jan Vilím.

oddanost k přírodě a dílu. U svého bratra Aloise v Hlubočku maluje akvarely s názvy Altán v Hlubočku 1908, Dům letního pobytu v Hlubočku 1908 a další.

Na vycházkách po Lošticích vznikaly díla s názvy Barevné skizzy 1, 2, 3, 4, Kopání zemáků, Jeřáb, K večeru, Malá Jitka s loutkami 1917, triptych Mánes maluje na Hané, Letní odpoledne na Hané, Hledání modelu, vše 1920, U kapličky 1920, A. Jirásek se svými románovými postavami 1921, Hanácká svatba, nejrozsáhlejší akvarel, Žně na Hané 1923, Salaš v Beskydech 1923 a další.

V době první světové války se Kašpar věnoval volné malbě. Maloval obrazy pro válečná alba, krajinářské akvarely a diplomy. Dochoval se jen zlomek toho, co pro sebe v té době vytvořil. Například dílo Vojenský tábor v magurském lese 1917.

Další oblastí byla valašská Rusava s horským okolím, jižně od Hostýna. Z maleb je to Rusava v zimě 1914, potom množství akvarelů krajinářských a figurálních, Strž 1915, Solisko zdola, Solisko svrchu, Starý dub u Vašíkových, U Gajdošů, U Košárků, U Bílků, U Jantuláků, Mladá Rusovjanka s muškátem, Valaška u studny, Valaška drhne len, Valaška sváteční Valaši jdou do hor. Hřbitov a Grapy rusavské 1930 a další.

„Jak rád si Kašpar oddechl malováním, dokazují jeho nesčetné drobné příležitostné akvarelky, jimiž si dopisoval s přáteli, jak to také Schwaiger rád dělával.“³⁶ Také pozvánky a novoročenky psal a maloval Kašpar rád, byl ve svém živlu. Z výtěžků za akvarely se nedalo vyžít, protože ty se neprodávaly tak lehce jako knihy, v nichž je akvarelů reprodukováno mnohem víc.

2.2 Ilustrace

Ilustrace byla Kašparovým oborem a hlavní obživou. V počátcích jeho ilustračních prací můžeme vysledovat vliv prvního učitele a přítele malíře Schwaigera, později vliv malířů Mánesa a Alše. Této technice se věnoval po celý život. Namaloval přes tři tisíce černých a barevných ilustrací. Díky tomuto stylu pronikl do povědomí nejširších vrstev obyvatelstva a byl velmi populární už za svého života. Zůstal však skromný. Při této práci však byl vázán pravidly, jako je literární předloha, téma knihy, formát. Tato pravidla ho hodně vyčerpávala a vadilo mu, že je považován pouze za ilustrátora knih. Byl velice svědomitý a ke každé knize pečlivě studoval prostředí. Často jezdil osobně na místa, kde se děj odehrává. Maloval, fotografoval, mluvil s místními lidmi, aby co nejvěrněji zachytil podobu onoho místa, lidí, oblečení a předmětů. Když se jednalo o historickou knihu, studoval detailně architekturu,

³⁶ Táborský, F. *Adolf Kašpar, ilustrátor, malíř, grafik*. Olomouc, 1935. s. 112.

kostýmy, interiéry a krajinu té doby. Měl velmi dobrou paměť i fantazii. Své poznatky si zachycoval na fotografiích a skicách, teprve později dostaly konečnou podobu v kresbách.

Při ilustrování knih používal Kašpar více technik, perokresbu, kresbu tuší, akvarel. Perokresbou začínal ve své prvotině, básni *Paní Twardowská* (1899). Vyšla ovšem bez roku vydání a jména ilustrátora, protože Kašpar byl teprve žákem střední školy. Další prací byla obálka pro kalendář Král Ječmínek, kde „*tato naivní anekdotická obálka Prombergerovi plně vyhověla*“, ³⁷ lépe než původní návrh obálky známějšího malíře H. Schwaigera. Díky tomu se Kašpar seznámil s tímto známým malířem a ten se mu pak stal učitelem a přítelem na celý život.

Nejvýznamnější a nejznámější prací ilustrátorskou se stala kniha Boženy Němcové s názvem *Babička* (1903). Ta získala přízeň nejen čtenářů, ale i kritiků. Kašpar ji ztvárnil po několikaměsíčním důkladném zkoumání dobových reálií přímo v Ratibořicích. Namaloval více než sto kreseb, na kterých se učil a hledal ideální techniku. Používal od perokresby, kresby tužkou, lavírované kresby štětcem a akvarely až po kolorované kresby perem a tužkou.

V roce 1922, unaven neustálou ilustrační prací, hodlal Kašpar opustit tento styl a věnovat se více obrazové činnosti, jeho srdci bližší. Po častých urgencích ze stran spisovatelů a nakladatelů nakonec ilustrovat nepřestal. „*Nelze ani vypočítat všechno. Vedle knih jsou tu knižní obálky, plakáty, diplomy, adresy, pozvánky, novoročenky, vánoční a velikonoční pohlednice pro Ústřední Matici školskou aj*“.³⁸ Kašpar ilustroval i značné množství českých kalendářů, dětských knih a obálek pro Prombergerovo nakladatelství v Olomouci a také spoustu významných knih své doby. Miloval literaturu, historii a pečlivě vybíral knihy, než se je rozhodl ilustrovat. Patří k nim Nerudovy Štědrovečerní romance, Kam s ním, Letní vzpomínky (všechny 1903). Dalšími byly knihy Filosofská historie 1904 – A. Jirásek, Kronika naší rodiny, Moravské národní pohádky – B. M. Kulda 1912, Kytice – K. J. Erben 1911, O dvanácti měsíčkách – B. Němcová 1912, F. L. Věk (1911-1920), Slabikář B – J. Jursa 1914, Na rozcestí – V. Rakous 1914, Toman a lesní panna – F. Čelakovský 1917, Pohorská vesnice – B. Němcová 1920, U nás – A. Jirásek 1923-1926, Temno – A. Jirásek 1921-1922, Balada z rokoka – A. Jirásek 1926, Zapadlí vlastenci – K. V. Rais 1924, Západ – K. V. Rais 1925, Pantáta Bezoušek 1926, Bratrstvo – A. Jirásek 1928-1931, Na dvoře vévodském, Švec a knejp – Ignát Herrmann, Pavka v Prahe – H. Gregorová, Večerní šplechty – J. Neruda 1930, O ztraceném ševci 1929, Stehle 1931, Dvě romance – F. S. Procházka, Stráž, Bezhlavý jezdec, Mistr Kampanus, Proti všem, Špačci – K. V. Rais, Pan učitel – B. Němcová 1933, Ráj světa – poslední ilustrované knihy pro Raise roku 1933 a další.

³⁷ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 34.

³⁸ Tábořský, F. *Adolf Kašpar, ilustrátor, malíř a grafik*. Olomouc, 1935. s. 93.

Začátkem června 1934 zajel Kašpar do chodského kraje dělat náčrty k ilustracím pro Baarovu knihu *Paní komisárka*. Vracel se se 150 skicami tužkou a 15 barevnými. Poslední Kašparova skica v životě se jmenuje Taurův mlýn a je ze dne 27. června 1934.

2.3 Grafika

Grafika Kašpara velmi bavila a kdykoliv měl čas, tak se jí věnoval. Nejstarší Kašparovy grafiky jsou ze studentských let z roku 1900 s divadelními motivy a spousta dalších, které jsou k vidění v památníku v Lošticích. Celkově napočítáme kolem 150 grafických listů. Zbytek je v soukromých sbírkách. Z děl jsou známé: Odpočívající loutky – lept 1900, Dvojí přepadení, Přemožení – kresleno pro dřevoryt, Pražské Benátky – lept 1903, Povětrník v Jestřabí lept 1903, Pohled na štěstí – lept 1904, Arnoštka Kopecká – lept 1905, Loutkové divadlo velký lept 1905, Varhaník – lept 1905, Dům na Kampě 9. 1906, Dívčí portrét 1906, Zasněžený Karlův most 1906, Pohled z okna 1907, Na vyhlídce – barevný linoryt 1907, Paříž s Notre Dame 1907, Z Dalmácie 1908, Vánoční trh na Staroměstském náměstí 1908, Tři králové u Ježíška 1908, Podobizna Jitky Kašparové 1909, Tkadlec 1909, Pohled se Sv. Kopečka na Hanou 1911, Houslista 1911, Umělcova choť v brance loštické zahrady 1911, Kůr Panny Marie Sněžné v Olomouci 1916, Portrét paní Kašparové, Večerní šplechty 1930 – 3 lepty.

2.4 Olejomalba a ostatní

Techniku olejomalby Kašpar také ovládal, používal jí však jen velmi krátce v letech 1902-1906. Namaloval jen asi čtyřicet olejů a je na nich patrné, že pocházejí od malíře, který se věnuje technice akvarelu. Jeho barvy na malbách jsou často velmi řídké a jejich nános je slabý. Tuto techniku, která byla náročná finančně i časově, tedy záhy opustil. Z děl jsou známé Moravský Slovák ve vlčnovském kroji, malba olejem na dřevěném talíři 1898, Jitka Řepková pod Boušínem 1902, Za humny v Hlubočku 1905, Na procházce v Hlubočku 1905, Žně 1906, Německá slavnost v Hlubočku 1906, Jitka Kašparová v Hlubočku 1906, a mnoho dalších olejů.

Z ostatní Kašparovy tvorby to jsou většinou pohlednice, plakáty, diplomy, kresby na dopisnicích, pozvánky a obálky ke knihám. Také soubory kreseb pro dětské knihy a časopisy (Jaro, Dětský máj, Ruch, Zlatá brána, Úsvit, Klas, Lípa Radost), kresby pro různé povídky, říkadla a básně.

3 Náměty děl

Náměty ke svým dílům Kašpar čerpal po celý svůj život ze svého dětství a následně ze svých četných domácích i zahraničních cest. Ty podnikal nejprve s nakladatelem Prombergerem sám, později i se svou chotí Jitkou. Cílem domácích cest byl rodný Bludov, Olomouc, samozřejmě Praha, později oblast Haná, Loštice a Rusava na Valašsku, Chodsko a Hronov. Všude se mu líbilo. Také Slovensko, Paříž, Benátky, Dubrovník a Mnichov v něm zanechaly hluboké zážitky, které ztvárňoval ve svých malbách.

Nejčastějším námětem se pro Kašpara stala krajina. Krajinomalba byla v 19. století velmi oblíbená. Za zakladatele české krajinomalby se považuje Antonín Mánes, později se jí věnoval Julius Mařák na pražské akademii. Krajina hrála v Kašparově díle velkou roli. V ní odpočíval, nabíral novou energii a maloval tam nejraději.

V neposlední řadě to byly motivy z vojenského prostředí, z poddůstojnické školy, táborů, hřbitovů a kasáren.

3.1 Praha

Adolfa Kašpara fascinoval pohled z okna jeho bytu na Kampě, pohled na Karlův most, na pražské zahrady, a hlavně ho zaujala starobylá Malá Strana. „*V podloubích byly dosud starobylé krámký s železnými dveřmi a mořskými pannami, v palácích bydlili zkostnatělí aristokrati s premovaným, směšně nadutým služebnictvem, po ulicích se procházeli staří pensisté a bizarní úředníci ze spitzwegovského světa, byli tu mlékařky, metaři, služky, umělci, různí podivínové i zničené existence ...*“.³⁹ Kašpar s těmito lidmi rád hovořil a všímal si i to, jak bydlí. Dojmy a emoce pak ztvárnil ve svých dílech. Několikrát kreslil například Karlův most z různých pohledů. Zachytil i svůj byt na Kampě, pravděpodobně se sebou samým, vracejícím se večer domů.

Z děl jsou známé: Altán v pražských zahradách 1905, Karlův most v zimě 1907, Malá strana v zimě 1907, Karlův most 1911 a další.

³⁹ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha, 1957. s. 38.

3.2 Haná

Adolf Kašpar nezaměnitelně zvětšil v mnoha svých akvarelech krásu hanácké krajiny a práci jejího obyvatelstva v lesích, zahradách i na poli. Ať už to bylo při jeho častém pobytu v Hlubočku u Olomouce u svého staršího bratra Aloise, který byl učitelem, nebo při jeho pobytu v Lošticích, kde si nechal postavit dům. Bylo možné potkat ho na vycházkách do okolní přírody, kde si zaznamenával malebná zákoutí, kapličky, Boží muka, kříže a krajinu. Tento nasbíraný materiál pak zpracovával do svých děl.

Jednalo se například o ilustrace v knihách A. Jiráska, K.V. Raise, B. Němcové, I. Herrmanna. Z maleb to jsou například: Hanácký žubr v Prostějově, Hanácky Novine, Křtiny, S Pánem Bohem - kresba tuší. Asi dvacítku Kašparových olejů vznikla v Hlubočku u Olomouce 1903-1910, Motiv z Nepřívaz u Hlubočku 1903, Na procházce v Hlubočku 1905, Za humny v Hlubočku 1905, Pohled od Jestřabí k Svatému Kopečku a Olomouci 1907, Větrák v Jestřabí u Hlubočku 1907, Umělec s chotí v Hlubočku 1907, Cirkus v Hlubočku 1907, Na procházce v Hlubočku 1907, V polích v Hlubočku 1908 [obr.7], Motiv z Hlubočku 1908, Zahradní altán v Hlubočku 1908, Pout' na Svatém Kopečku 1909 [obr.8], Les v Hlubočku 1911, Kúr kostela Panny Marie Sněžné v Olomouci 1917, Sochař Žák modeluje bustu Hanačky 1918, Silnice od Svatého kopečku k Olomouci 1919, Cestou k Vranové Lhotě, Mánes maluje na Hané – akvarel a litografie 1920, Kuželna v Lošticích 1920, Na dvoře hanáckého statku v Paloníně u Litovle 1920, U kapličky 1920, Žně na Hané 1923, Haná a Romža – hanácká pohádka - dvanáct menších akvarelů 1924, Hanácká svatba – akvarel 1925, Vítkův statek v Paloníně, pohlednice Kaplička u Moravičan 1926, dopisnice Hrad Bouzov, Jitka Kašparová na pasece u Jeřmaně 1921, Silnice od Loštic k Bouzovu 1925, Paseka nad Jeřmaní 1925, Okno ateliéru v Lošticích, Večerní pohled 1926, Pohled z Kašparova loštického ateliéru k Jeseníkům 1926, Kuželna na Pešti, Kovárna v Doubravici, Žádlovická zámecká hrobka, Kostelík z Vyšehorek, Kostelíček u Bludova 1926, Cesta do Mohelnice a další.

Díla, která jsou s hanáckým motivem Loštic, uvádím také v kapitole Loštice v Kašparově díle.

3.3 Vojenská tematika

Na vojnu byl Kašpar odvelen až na podzim roku 1915. Brzy se stal vojenským malířem a maloval výjevy z vojenského prostředí pro armádu, pro vojenská alba i pro finanční zabezpečení své rodiny. Album jedenadvaceti grafických listů, které Kašpar vytvořil, jako oddech při této pro něj obzvlášť nemilé službě na podzim roku 1916, zachycuje okamžiky a postavy ze školy pro důstojníky v Opavě. Tam pobýval od 1. října do 10. prosince

a absolvoval ji v pozici jednoročního dobrovolníka a v hodnosti četaře. Mnoho grafik se nedochovalo. Dostaly se do soukromých sbírek různých důstojníků, obchodníků i vojáků. Z těch, co se dochovaly to jsou například: Rozdělování menáže v olomouckých kasárnách 1915, Vojenské skladiště 1915, U odvodů 1915, Vojenská hudba na dvoře olomouckého lazaretu 1915, Z poddůstojnické školy v Opavě 1916, Autoportrét AK na vojně 1916, Loučení s vojákem 1916, Legionář 1916, Věž krakovského Wawelu 19016, Vojenský tábor na Maguře 1917, Interiér školy v Regetově 1917, Jurkovičův sluha Ivan 1917 a další.

3.4 Rusava

Rusavu navštěvoval Kašpar s rodinou vždy, když jel navštívit přítele Františka Táborského do Bystřice pod Hostýnem. Jeho loštický krajan pan L. Bubeník mu roku 1912 našel ubytování u rusavské obchodnice Františky Černé v pohostinném domě. Rodina Kašparova zde zajížděla v září až říjnu, kdy byla Rusava nejhezčí svými zlatavými bukovými lesy a červenými šípkovými keři a jeřáby. Vše tady bylo ze dřeva, domy, koliby, studny, rumpály i veškeré nářadí. A to Kašpara zaujalo natolik, že se tam neustále vracel malovat. Kreslil ovčáky, kováře, ševce, uhlíře, pasekáře a jejich okolí střízlivě a reálně. Starobylá lidová kultura byla pohádkovým světem sama o sobě. Malíř si zamiloval lid, jeho kroje i jeho roubené domy.

„Rusava přirostla Kašparovi k srdci svou krajinnou nádherou, svými kamenitými stráněmi a nádhernými listnatými lesy, ale přirostla mu k srdci i svým neporušeným národopisem. Byla to tehdy jedna z nejchudších valašských dědin.“⁴⁰

V jeho malbách se Rusovjané objevují v plném kroji a také kupci, šindeláři i hrobaři v jejich nejpřirozenějším prostředí. Po letech vznikl objemný soubor akvarelů, z nichž část malíř odprodal. Koupil je jeho přítel Táborský, který později vydal vlastivědnou a národopisnou monografii *Rusava*. Na obrazech z Rusavy objevují se také jeho psi teriéři Reno a Honzík jako průvodci jeho choti. Z děl jsou známé: Rusovjanka u studny 1914, Strž 1915, Rusínské ženy před kostelem 1916, Interiér pasekářské jizby v Rusavě 1925, Rusava 1925, V lese na Rusavě 1928, Stodola na Rusavě 1930, Skalný na Rusavě 1930, Hostýn od Grapů rusavských 1930, Hřbitov a Grapy rusavské 1930, Schwaigerovo letní sídlo na úpatí Hostýna 1930, Pasekářská chalupa na rusavských Grapech 1931, Rusavjanský strýc Mozola oře nad dědinou 1931 a jiné.

⁴⁰ Scheybal, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. Praha. 1957. s. 144.

4 Loštice v Kašparově díle

V Lošticích strávil Kašpar nejhezčí období svého života a vznikla zde většina ilustrační tvorby a grafik. Tvořil v přírodě na procházkách i v ateliéru, ze kterého měl výhled do krajiny. Motiv Loštic a také rodiny se objevuje v mnoha jeho dílech. Rysy obličejů nejbližších jsou propracovány do nejmenších detailů a jsou dobře k poznání. V Památníku Adolfa Kašpara se mimo jiná díla nachází i tvorba, ve které je znázorněn právě motiv Loštic a blízkého okolí.

K nim patří například: Jitka Kašparová ve vratech domu v Lošticích 1910, Umělcova choť 1910, Na procházce v polích u Loštic 1910, Tesař Grédl z Loštic u karet 1910, Na hájku v Lošticích 1910, Malá Jitka s hračkami 1909, Hanačka (motiv z Loštic) 1911 [obr. 9], Rodina v Lošticích 1911, Rodinná procházka u Loštic 1911, Jitka Kašparová na Chloumku v Lošticích 1911, Plakát Hanačka (motiv z Loštic) 1911. Z ateliéru v Lošticích 1911, Mistrův dům v Lošticích 1911, Jitka Kašparová v Lošticích na zahradě 1911, U Loštic 1911, Cesta do Mohelnice 1912, Loštice 1912, Jitka se srnkou v loštické zahradě, r. 1913 [obr. 10], Mořic Drlík při odpočinku v lese, Žně v Lošticích 1914, Večer při ohníčku na Hájku U Loštic 1915, Motiv z židovského kostela, Jitka u spinetu 1918, Umělcova choť sedící 1918, Umělcova choť stojící 1918, Kuželna v Lošticích 1920, Jitka Kašparová na pasece u Jeřmaně 1921, Pieta v Lošticích 1925, V Lošticích v zahradě 1925, Jitka Kašparová v Lošticích 1925, Okno ateliéru v Lošticích, Silnice od Loštic k Bouzovu 1925, Večerní pohled z okna v Lošticích 1926, Kuželna na Pešti 1925, Okno ateliéru v Lošticích, Večerní pohled 1926, Slabikář B - starý loštický poštovní vůz.

Dalšími díly do knih byly Pokojný dům–Růžena Svobodová - použil motivy z Loštic, motiv ovocného sadu s ořechem, v jehož koruně je besídka, je přejat přímo z Kašparovy loštické zahrady. Jirásek– U nás - motiv loštické fary a také kuželna na Pešti, I. Herrmann – Švec a knajp - švec shlíží z kopce na Loštice, Farář Kašpar z Loštic 1931, Hostinec u Zeleného věnce 1931, Ondřej Příkryl – Báseň Haná a Romža, Vojtěch Rakous – Na rozcestí - všechny motivy ilustrací k povídce jsou převzaty z židovského života v Lošticích.

5 Památník A. Kašpara

Památník Adolfa Kašpara v Lošticích je umístěn v domě, kde významný český knižní ilustrátor trávil každé léto v období 1911-1932. Adolf Kašpar navštívil Loštice poprvé v roce 1910. Protože se mu zdejší kraj zalíbil, nechal si zde podle vlastního nápadu i návrhu postavit dům a vybavil ho podle svých představ, aby byl pohodlný a zároveň účelný. V podkroví domu si navrhl a zařídil ateliér, odkud měl pěknou vyhlídku do okolní krajiny. Dnes je zde stálá expozice věnovaná jeho tvorbě.

Památník disponuje ojedinělou kolekcí autorových děl. Představuje průřez celou umělcovou tvorbou a návštěvníci zde naleznou nejen proslavené ilustrace k dílům Boženy Němcové, Aloise Jiráska, Karla Václava Raise a dalších spisovatelů, ale taky knihovnu s originálními výtisky povídek a románů i kalendářů, které také obohatil svými ilustracemi. Ve sbírkách památníku se nachází fotky, grafické listy, kresby i katalogy výstav, kde je mezi autory uvedený i Kašpar.

V památníku se nachází také předměty z Kašparovy etnografické sbírky, hanácký kroj, keramika a lidový nábytek. Kuriozitou jsou vlastnoručně zhotovené loutky [obr. 11] pro jeho dceru Jitku. V podkrovním ateliéru navozuje atmosféru dobový nábytek i autentické zařízení z doby, kdy vznikala autorova nejlepší díla.

5.1 Historie Kašparova domu v Lošticích

Na podzim roku 1910 přijel Kašpar na pozvání svého přítele Stanislava Lolka poprvé do Loštic, které si zamiloval. Jeho tchýně Hedvika Řepková pro něj koupila rozsáhlý starý sad na okraji obce. Kupní smlouva byla uzavřena s MUDr. Langem a na jaře roku 1911 započala stavba domu podle Kašparova návrhu a do konce roku byla stavba hotová. „*Průčelí domu zdobily po stranách jednoho z oken mozaiky podle mistrova návrhu-na jedné je Hanačka v kroji s dítětem, na druhé s ovečkou*“.⁴¹ [obr. 12] V přízemí domu bydlel nájemník a správce domu v době nepřítomnosti Kašparových pan Mořic Drlík, bývalý obchodník z Rakovníka, znalec obchodního a daňového práva. Ten byl Kašparovi v těchto záležitostech pomocníkem. Staral se také o jeho dům a rozsáhlý sad, kde mu pomáhal místní přítel a soused pan Jaromír Ošťádal.

V Lošticích vznikla velká část Kašparova impozantního ilustrátorského díla na knihách A. Jiráska, K. V. Raise, J. Š. Baara, B. Němcové a dalších klasiků. Kašparovi zde trávil šťastně každé léto až do roku 1932, kdy dům osiřel, protože se na naléhání paní Kašparové odstěhovali

⁴¹ Rybičková, S., Hýbl, F. *Deset let boje o Památník Adolfa Kašpara v Lošticích*. Havlíčkův Brod, 2014. s. 78

na Rusavu na Kroměřížsko. Od roku 1934, kdy Kašpar náhle umřel, byla podle pamětníků v domě několik let v nájmu zubní ordinace. Potom Jitka Kašparová v roce 1940 dům prodala manželům Badalovým z Loštic.

K 20. výročí Kašparovy smrti v roce 1954 byla na domě v Lošticích odhalena jeho busta s pamětní deskou od sochaře a přítele rodiny Julia Pelikána [obr. 13]. V roce 1963 začala první jednání Vlastivědného ústavu v Šumperku o vytvoření Kašparovy pamětní síně v jeho bývalém domě, kde se v té době již nacházely dva byty. Šlo o uvolnění bytu v prvním patře majitele Stanislava Badala, syna předchozích majitelů. Bylo dohodnuto, že dům přejde roku 1965 do vlastnictví místního národního výboru výměnou za městský dům číslo 67 v Žádlovické ulici, kam se pan Badal nastěhuje. Celý převod se zpozdil kvůli anonymnímu udání, jehož cílem bylo akci zmařit. Převod se uskutečnil až po roce dne 1. ledna roku 1966.

Následné zdařilé adaptační práce navrátily objektu i ateliéru charakter a atmosféru doby, v níž Adolf Kašpar žil a tvořil. Pamětní síň, jako upomínka na známého ilustrátora Adolfa Kašpara, byla otevřena 18. června 1970 za účasti potomků Kašparovy rodiny. Zúčastnila se ho i manželka paní Jitka Kašparová.

Vedení památníku se ujala paní Hana Heidenreichová, která se o sbírky pečlivě starala. V památníku byla umístěna stálá expozice Kašparovy tvorby. Za pomoci umělcovy rodiny, dalších jeho přátel a pamětníků byla shromážděna kolekce mistrových prací, která se stala základem průběžně doplňované sbírky. V muzeu bylo na osm desítek malířových prací, včetně studií ke knize *Babička* a doklady z umělcova života, fotografie a korespondence. V podkroví v ateliéru byla k vidění řada Kašparem ilustrovaných knih. Z tohoto podkroví se kdysi Kašpar těšil pohledem do své zahrady.

Postupem času tuto zahradu získala sousední textilka Hanačka, pobočný závod OP Prostějov a postavila na ní výrobní halu. Textilka měla zájem i o koupi domu, kde chtěla zřídit kanceláře, sklad a jídelnu. Naštěstí se našli lidé, kteří měli odvahu a vytrvalost za památník bojovat. Boj trval deset let. K těmto lidem patřili především nejhlasitější bojovník, učitel v důchodu, pan Jaroslav Kobza,⁴² paní Hana Heidenreichová, tehdejší správkyňe památníku, spisovatelé a členové vlastivědného kroužku v Lošticích. K protestům se přidávaly i známé kulturní osobnosti z celé republiky. Například malíř František Sysel, který měl v Lošticích taky ateliér. K dalším patřil i důchodce pan Bohuslav Ošťádal z Loštic, někdejší okresní školní inspektor, jehož rodina měla ke Kašparovým úzký vztah.⁴³ Stížnosti a protesty si jejich adresáti

⁴² Jaroslav Kobza (1909-1999), učitel, knihovník, kronikář, amatérský historik, dopisovatel novin a ochotník

⁴³ Otec Bohuslava Ošťádala Jaromír byl Kašparovým velkým přítelem a spolu si navzájem pomáhali se zakládáním a údržbou zahrad. Kašpar ho za to odměnil vlastnoručně malovaným diplomem.

přehazovali a nikdo z nich neměl zájem o řešení situace. I přes všechny protesty byl památník Adolfa Kašpara tehdejšími politiky nakonec odsouzen k zániku.

V roce 1987 tedy padlo rozhodnutí dům prodat a část expozice byla přestěhována do bludovského žerotínského zámku, v obci, kde se Kašpar narodil. Obránci památníku se ale nevzdali. Teprve, když napsali do redakce Rudého práva, se rozpoutala velká diskuse čtenářů. Sama dcera Adolfa Kašpara, Jitka Horníková Kašparová, rozesílala protestní dopisy na všechny strany a prosila o pomoc se záchranou památníku v Lošticích. „*Prodej domu označila za projev neuvěřitelné neúcty vůči dílu Adolfa Kašpara, za projev skutečného kulturního barbarství.*“⁴⁴ Ministerstvo kultury, na podnět pana Jaroslava Kobzy a paní Jitky Horníkové, zahájilo 19. dubna 1989 řízení o tom, že by se Kašparův dům mohl stát kulturní památkou. To vyvolalo u tehdy vládnoucích politiků zděšení. Vlastník domu (OP Prostějov) už chtěl začít s rekonstrukcí pro své potřeby a argumentoval snížením pracovních příležitostí. Řízení o kulturní památce přispělo k pozastavení příprav textilký na rekonstrukci. Situace však byla nepřehledná, a jak by památkové řízení dopadlo, se můžeme jenom domnívat. Ke zdárnému boji dopomohl pád komunistického režimu v zemi v listopadu roku 1989.

Dne 20. dubna 1990 byl dům prohlášen za kulturní památku. S prosazením památníku výrazně pomohla spisovatelka Dagmar Štětinová, která se o Kašparovo dílo dlouhodobě zajímala, a právě ona sestavila žádost o zapsání do seznamu památek. Komunikovala opakovaně s plačící dcerou Adolfa Kašpara paní Jitkou Horníkovou, „*kteřá cítila, že musí pro tatínka, než sama odejde, udělat to, co on chtěl, zanechat pohromadě celé jeho dílo, a to v jeho pracovně, domku, kde trávil své tvůrčí roky, u jeho stolu...*“⁴⁵

Památník se tedy vrátil z Bludova zpět do Loštic, kam patří. Do opravených původních prostor se vrátily všechny exponáty, nábytek z ateliéru [obr. 14] a doplnil je soubor prací s loštickými motivy, který z vděčnosti věnovala malířova dcera Jitka. Slavnostního znovuotevření 9. května 1992 se zúčastnili Kašparovi vnuci a jejich děti. Památník je v provozu dodnes pro návštěvníky a pořádají se v něm různé výstavy.

V přízemí památníku je věnována stálá komorní expozice i historii Loštic. Zahrnuje předměty připomínající historický vývoj tohoto města od roku 1267. Zejména štíhlé hnědé poháry s úzkým hrdlem, zvané loštické poháry, unikátní soubor keramiky s povrchem pokrytým puchýřky. Vypodobení jednoho z pohárů na křídle triptychu Zahrada rajských rozkoší (1504) od Hieronyma Bosche potvrzuje jejich proslulost. V 15. a v první polovině 16. století budily obdiv po celé střední Evropě a jsou dokladem zlatého věku loštického hrnčířství.

⁴⁴ Rybičková, S., Hýbl, F. *Deset let boje o Památník Adolfa Kašpara v Lošticích*. Havlíčkův Brod, 2014. s. 38.

⁴⁵ Tamtéž, s. 43.

Také je připomenuta židovská komunita, jejíž osud byl tragicky ukončen za 2. světové války. Unikátní je půdorysná ručně malovaná mapa z roku 1727 s vyznačenými židovskými domy a se synagogou.⁴⁶

V památníku jsou pořádány aktuální výstavy z oblasti života na Lošticku. Cílem je přilákat návštěvníky všech věkových generací nejen na prohlídku památníku s tvorbou Adolfa Kašpara a jeho nejznámějších dostupných prací, mezi nimiž jsou i ilustrací ke knize *Babička*, [obr. 15] ale taky na jeho dobové obrázky Loštic [obr. 16] kreslené tužkou a spoustu dalších děl. Zajímavostí jsou i vlastnoručně vyrobené loutky, vlastní rodinné fotografie, zakoupený kroj i dobový nábytek, který patřil Kašparově rodině.

⁴⁶ Židovská synagoga postavena roku 1571

6 Dotazníkové šetření

Součástí mé bakalářské práce je dotazníkové šetření, které jsem prováděla průběžně celý rok. Pro jeho potřeby jsem sestavila krátký dotazník k významu a přínosu památníku pro město Loštice. Ten vyplňovali někteří návštěvníci v památníku po ukončení samotné prohlídky a výkladu. O vyplnění dalších jsem požádala paní učitelky v mateřské i základní škole, žáky a další náhodné návštěvníky města Loštice. Dotazník má 12 jednoduchých otázek. Týkají se četnosti návštěv památníku, výstavy, výkladu, samotného domu, ale i nejnámější ilustrace knihy *Babička* od Boženy Němcové a významu přínosu památníku pro město Loštice. Na konci je také poděkování za vyplnění dotazníku pro mou bakalářskou práci.

6.1 Dotazník

Dotazník k významu Památníku malíře Adolfa Kašpara a jeho přínosu pro město Loštice.

Dobrý den, poprosím vás o vyplnění dotazníku, jehož odpovědi budou sloužit jako podklad k vypracování mé bakalářské práce na téma: **Profil malíře, ilustrátora a grafika Adolfa Kašpara.**

Jeho vyplnění vám zabere jen pár minut.

Děkuji za Váš čas. Libuše Nováková

Vybrané odpovědi prosím zakroužkujte.

1. Navštívili jste někdy Památník Adolfa Kašpara v Lošticích?

Ano - ne

2. Pokud ano, kdy naposled?

Dnes – měsíc – rok - déle

3. Kolik je Vám let?

5-12 let, 13-20 let, 21-40 let, 41-60 let, 61 a víc let

4. Zaujala vás stálá expozice tolik, že se tam někdy vrátíte?

Určitě ano – ano - ne

5. Účastníte se některých akcí nebo výstav pořádaných Památníkem?

Ano – ne - často

6. Jak se dozvídáte o nové výstavě?

Letáky - Hlas Loštic – noviny – internet – místní rozhlas

7. Zaujal Vás výklad o životě a díle malíře Adolfa Kašpara?

Ano - byl dostačující - byl vyčerpávající

8. Kde jste se dověděla o možnosti navštívit Památník?

Internet - jiná galerie – známí - škola

9. Co Vás nejvíce zaujalo při prohlídce ateliéru? (možné i dvě odpovědi.)

Malby – dobový nábytek – loutky – kroj - fotky

10. Věděli jste před návštěvou památníku o tom, že ilustrace knihy Babička je práce právě Adolfa Kašpara?

Ano – ne - samozřejmě ano

11. Má podle Vás význam zachovat Památník v domě, který nechal postavit sám Adolf Kašpar?

Ano – ne

12. Myslíte, že Památník je pro město přínosem? Že přijede víc návštěvníků?

Ano – ne - nevím

6.2 Výsledky dotazníků

Celkový počet vytištěných a vyplněných dotazníků dosáhl pěkného čísla 100.

Věk dotazovaných byl od pěti let až po devadesátiletého návštěvníka muzea. Některé děti (10 % dotázaných) byly předškolního věku a dotazníky s nimi vyplňovaly paní učitelky, kterým patří mé poděkování. Odpovědi byly různé právě podle věku dotazovaných.

Do Památníku nejčastěji zavítaly děti a jejich paní učitelky, ať už se jednalo o děti ze zdejších nebo okolních školek a škol. Ty nejvíc zaujaly loutky a kroj. Také vystavené obrázky ze slabikářů. Dále to byli návštěvníci jiných galerií, většinou staršího věku, které zaujaly malby a dobový nábytek. A také to byli běžní návštěvníci všech věkových generací tohoto malého města, kteří si přijeli prohlédnout město, proslulé zdejší dlouholetou výrobou tvarůžků. Ti přišli do Památníku, aby si prohlédli celý dům a uložená malířova díla, která jsou buď hotová, rozpracovaná nebo ve formě skic, podle nichž Kašpar dál ilustroval nebo je měl připravené pro další zpracování.

Na otázky číslo 2-10 odpovídalo jen 90 % dotazovaných, kteří Památník navštívili. Otázky číslo 1, 11, 12 se týkaly všech dotazovaných a odpověděli všichni. Pro přehlednost jsem zvýraznila odpovědi s nejvíce procenty.

Z výsledků jsem se dověděla, že dotazovaných odpovědělo na otázku číslo:

1. Navštívili jste někdy Památník Adolfa Kašpara v Lošticích?
90 % ano, 10 % ne
2. Pokud ano, kdy naposled?
25 % dnes, **33 % měsíc**. 22 % rok, 10 % déle
3. Kolik je Vám let?
15 % 6-12 let, 10 % 13-20 let, 15 % 21-40 let, 20 % 41-60 let, **30 % 61 a víc let**
4. Zaujala vás stálá expozice tolik, že se tam někdy vrátíte?
50 % určitě ano, 35 % ano, 5 % ne
5. Účastníte se některých akcí nebo výstav pořádaných Památníkem?
35 % ano, 10 % ne, **45 % často**
6. Jak se dozvídáte o nové výstavě?
5 % letáky, **45 % Hlas Loštic**, 5 % noviny, 20 % internet, 15 % místní rozhlas
7. Zaujal Vás výklad o životě a díle Adolfa Kašpara?
40 % ano, 15 % byl dostačující, 35 % byl vyčerpávající
8. Kde jste se dověděla o možnosti navštívit Památník?
22 % internet, **25 % jiná galerie**, 23 % známí, 20 % škola
9. Co Vás nejvíce zaujalo při prohlídce ateliéru? (možné i dvě odpovědi)
47 % malby, 12 % dobový nábytek, 6 % loutky, 15 % kroj, 10 % fotky
10. Věděli jste před návštěvou památníku o tom, že ilustrace knihy Babička je práce právě Adolfa Kašpara?
38 % ano, 16 % ne, 36 % samozřejmě ano
11. Má podle Vás význam zachovat Památník v domě, který nechal postavit sám Adolf Kašpar?
100 % ano, 0 % ne
12. Myslíte, že Památník je pro město přínosem? Že přijede víc návštěvníků?
88 % ano, ne 0 %, 12 % nevím

7 Přínos pro město Loštice

Adolf Kašpar byl poctivým člověkem ve svém životě i ve své tvorbě. Část života prožil v „milovaných“ Lošticích. Vytvořil zde nespočet děl a část z nich je k dispozici v Památníku, o jehož zachování se v minulosti vedly spory. Nakonec se z Památníku stala kulturní památka. Tu navštěvují místní obyvatelé, návštěvníci města i potomci slavného malíře Adolfa Kašpara.

Ze zpracovaných výsledků dotazníků i všeobecného názoru je zřejmé, že je vhodné zachovat Památník pro další generace v domě, kde autor žil a kde se nyní nachází. I v dnešní uspěchané době se mohou lidé zastavit a mít možnost se podívat, jak se žilo před více než sto léty. K tomu slouží právě muzea, galerie a památníky. Propagace Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích na internetu, ve školách, v médiích i galeriích určitě pomáhá městu k větší známosti a návštěvnosti. Pomůže i zachování Památníku s odkazem na zde pobývajících regionální uměleckou osobnost malíře, grafika a ilustrátora Adolfa Kašpara. Jeho rozsáhlá unikátní tvorba i samotná malířova skromná povaha stojí za to, aby se připomínala lidem i v dalších generacích a je a bude dál velkým přínosem pro takové malé město jako jsou Loštice.

8 Příklad využití tématu práce v pedagogice

Závěrem své bakalářské práce se pokusím nastínit pedagogické využití tématu bakalářské práce v kurikulu základního vzdělávání, výchovy k občanství, výtvarné výchovy, dějepisu nebo českého jazyka literatury. Pro začátek trochu teorie.

„Učivo je v RVP ZV strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů. Pro svoji informativní a formativní funkci tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu. Učivo vymezené v RVP ZV je doporučeno školám k distribuci a k dalšímu rozpracování do jednotlivých ročníků nebo delších časových úseků. Na úrovni ŠVP se učivo stává závazným.“ „Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů škola rozčlení v ŠVP do vyučovacích předmětů a rozpracuje, případně doplní v učebních osnovách tak, aby bylo zaručeno směřování k rozvoji klíčových kompetencí.“ „Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

- Jazyk a jazyková komunikace (**Český jazyk a literatura**, Cizí jazyk, Další cizí jazyk)
- Matematika a její aplikace (Matematika a její aplikace)
- Informační a komunikační technologie (Informační a komunikační technologie)
- Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět)
- Člověk a společnost (**Dějepis, Výchova k občanství**)
- Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)
- Umění a kultura (Hudební výchova, **Výtvarná výchova**)
- Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (Člověk a svět práce)⁴⁷

Metody výuky:

- slovní monologické - přednáška nebo vyprávění příběhu
- projekční - Powerpoint

Organizační formy výuky:

- hromadná, dvouhodinovka - exkurze do muzea
- hromadná - celodenní výlet do muzea nebo památníku

⁴⁷ Upravený RVP pro ZV. Dostupné z:
<http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani?lang=1>

Téma bakalářské práce je možné využít pro učitele 2. stupně ZŠ v rámci výchovné a vzdělávací strategie v těchto předmětech:

1. Výchova k občanství pro 6. ročník
 - a) Osobnost našeho regionu a kraje
2. Výtvarná výchova: pro 5-8. ročník
 - a) Naši malíři z období přelomu 19. a 20. století
 - b) Krajinomalba ve 20. století
 - c) Adolf Kašpar: Technika akvarelu
 - d) Umělecké směry 19. a 20. století
3. Dějepis 6. ročník
 - a) Adolf Kašpar: Významná osobnost výtvarného umění z přelomu 19. a 20. století.
 - b) Člověk v dějinách - návštěva galerie, muzea, archivu
4. Český jazyk - literatura 8. ročník
 - a) Realismus v české literatuře - ilustrace knih
 - b) Ilustrace děl Boženy Němcové, Karla Václava Raisa, Aloise Jiráska a dalších Adolfem Kašparem.

Možností je naplánování exkurze do Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích v rámci výuky nebo školního výletu. Po výkladu a prohlídce možnost diskuse, malování zážitku, věci nebo obrazu, který každého žáka nejvíce zaujal. Dokončení obrázků v hodině výtvarné výchovy s použitím některé z technik malování (vodové barvy, temperové barvy, stínování, kresba tuší). Také je možnost navštívit knihovnu, kde si žáci mohou vyhledat a prohlédnout některé knihy s ilustracemi malíře Adolfa Kašpara.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zmapovat životní cestu a tvorbu malíře, ilustrátora a grafika Adolfa Kašpara. Z dostupných materiálů a výkladu o životě tohoto malíře v Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích bych mohla říct, že Adolf Kašpar nikdy neporozuměl abstraktním směrům v moderním výtvarném umění. Měl svůj osobitý poctivý realistický styl, kterému zůstal věrný. Kouzlo objevoval ve všednosti, každá krajina mu připadala zajímavá. Rád cestoval, a přesto se v jeho dílech většinou setkáme s ryze českou, respektive hanáckou a valašskou přírodou.

Kašpar nepodlehł rychlému zisku peněz například v oblasti námětů poštovních známek a tisku bankovek, kterému nerozuměl. Nepociťoval potřebu mluvit o výtvarných otázkách. Mezi jeho přátele patřili sochaři, vědci, sběratelé, spisovatelé a prostí lidé, ale jen málo z našich dalších ilustrátorů té doby. Nenašel se ani jeden, který by v jeho díle pokračoval. Smyslem Kašparovy tvorby byla kniha a pro ni vytvořil díla až monumentální. I přes značné uznání zůstal malíř skromným citlivým člověkem do své náhlé smrti v roce 1934.

Jeho životu, dílu a památce je věnována moje bakalářská práce, ve které jsem se ho snažila více přiblížit veřejnosti. Díky jedinečnému malířskému stylu se dostal do povědomí všech společenských vrstev už za života i po něm a získal tak své místo na české výtvarné scéně už napořád. Ještě se nepodařilo zmapovat úplně celé jeho dílo. Už se to asi nikdy nestane, protože díla tohoto skvělého malíře jsou rozeseta po celé Evropě i jinde ve světě.

Z výsledků průzkumu a dotazníků o přínosu tohoto malíře pro město Loštice vyplývá, že jde o umělce takového rázu a povahových vlastností, o něhož je pořád zájem ze strany veřejnosti. Po mnoha problémech to dopadlo dobře i s Památníkem Adolfa Kašpara v Lošticích. Ten zůstal v domě, co navrhl a nechal postavit Adolf Kašpar, který ve svém ateliéru vytvořil velkou část slavných výtvarných děl a ilustrací a prožil tam nejhezčí období svého rodinného života.

Závěrem bych chtěla Památníku do budoucna popřát alespoň takový počet návštěvníků a zájemců o jeho expozice jako doposud, ať se do něj lidé i nadále pravidelně vrací a najdou v něm pokaždé něco nového, co je zaujme a ať nikdy neupadne v zapomnění. I nadále je určitě Památník významným bodem a lákadlem, které přivede více návštěvníků do Loštic, kde si mohou prohlédnout a připomenout díla slavného malíře a grafika Adolfa Kašpara, klasika české ilustrace.

9 Seznam literatury

- BUCHLOVAN, B. B. *Knižní ilustrace Adolfa Kašpara*. Praha: Vilém Šmidt, 1942.
- FILIP, V., ŠTĚDRÁ, L. *Potomci slavných žijí mezi námi - I*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2000. 183 s. ISBN 80-7181-347-8.
- GOŠ, V. *Loštice, město a jeho obyvatelé*. Loštice, 1989. ISBN 80-85083-21
- HRDINA, M. *Akvarel a kvaš*. 1.vyd. Praha: Aventinum, 1999. 128 s. ISBN 80-7151-057-2.
- JANÍČKOVÁ, P. ŠTĚTINOVÁ, D., TURKOVÁ, A. *Adolf Kašpar a Loštice*. Šumperk, 2004. ISBN 80-85083-45-0
- JANÍČKOVÁ, P. 2008. *Grafické dílo Adolfa Kašpara: bakalářská diplomová práce*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. 35 s., 15 l. příl. Vedoucí práce prof, PhDr. Lubomír Slavíček, CSc.
- JŮZA, V. *Adolf Kašpar*. Knihovnička Severní Moravy, sv. 10, Šumperk, 1970.
- KONEČNÁ, M. 2009. *Akvarely v díle Adolfa Kašpara: bakalářská diplomová práce*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. 34 s., 5 l. příl. Vedoucí práce PhDr. Alena Pomajzlová
- LAKOSIL, J. FILIPOVÁ, M. *Adolf Kašpar*. Knihovnička Severní Moravy, sv. 21, Šumperk, 1984.
- LASÁK, O. *Vzpomínky na Adolfa Kašpara za války*. Praha, 1935.
- OŠTĚDAL, B. *Adolf Kašpar a Loštice*. In: Severní Morava, sv. 8 Šumperk, 1962.
- OŠTĚDAL, B. *Malíř Adolf Kašpar: k 70. výročí jeho narození*. Litovel: Okresní rada osvětová, 1947.
- Publikace kroužku přátel prof. Jana Voborníka: *Čtvrtky III*, Praha, 1935.
- RYBIČKOVÁ, S. a HÝBL, F. *Deset let boje o Památník Adolfa Kašpara v Lošticích*. 1. vyd. Havlíčkův Brod, 2014. ISBN 978-80-905367-1-5
- SCHEYBAL, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1957.
- SLAVÍK, B. *Adolf Kašpar a Romuald Promberger*. Severní Morava, sv. 38. Šumperk, 1979.
- TÁBORSKÝ, F. *Adolf Kašpar, ilustrátor, malíř a grafik*. Vydal R. Promberger, Olomouc, 1935.
- TAŤOUN, A. P. *Výtvarníci z Loštic v minulosti a dnes*. Loštice, 2003.
- URBANEC, J. *Petr Bezruč a Adolf Kašpar*. In: Severní Morava, sv. 47, Šumperk, 1984.
- VACULÍK, L. *Po stopách umělcovy slávy*. K 100. výročí narození Adolfa Kašpara. Severní Morava, sv. 34, Šumperk, 1977.

10 Seznam internetových zdrojů

Adolf Kašpar – Loštice [online] 2017 [cit. 2017-2-20] Dostupné z:

http://muzeum-sumperk.cz/domains/muzeum-sumperk.cz/images/digi/pak/kresba/AK133_1.jpg

Adolf Kašpar na vojně [online] 2011 [cit. 2017-2-20] Dostupné z:

<http://artalk.cz/2011/11/20/tz-adolf-kaspar-2/adolf-kaspar-na-vojne-1916/>

Kašpar absolventem [online] 2013 [cit. 2017-2-20] Dostupné z:

<http://www.hlubocky.eu/adolf-kaspar-fotografem-v-hlubockach/>

Ilustrace 1 z knihy Babička [online] 2017 [cit. 2017-1-3] Dostupné z:

http://www.katyd.cz/files/files/2013/09/A%20-%20babicka_opt.jpeg

Ilustrace 2 z knihy Babička [online] 2017 [cit. 2017-1-3] Dostupné z:

[http://eridanus.cz/Zeme\(2/mapa/Evropa/Vy\(1chodni\(1_Evropa/C\(2eska\(1_republika/Kultura/Literatura/Ne\(2mcova\(1_Boz\(2ena/Babic\(2ka/Svacina_u_knezny_S.jpg](http://eridanus.cz/Zeme(2/mapa/Evropa/Vy(1chodni(1_Evropa/C(2eska(1_republika/Kultura/Literatura/Ne(2mcova(1_Boz(2ena/Babic(2ka/Svacina_u_knezny_S.jpg)

Muzeum Šumperk [online] 2016 [cit. 2016-8-12] Dostupné z:

<http://www.muzeum-sumperk.cz/domains/muzeum-sumperk.cz/index.php/cs/nase-muzea/pamatnik-adolfa-kaspara-v-losticich>

NUV - Upravený RVP pro ZV [online] 2016 [cit. 2016-12-6] Dostupné z:

<http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani?lang=1>

Památník Adolfa Kašpara [online] 2011 [cit. 2016-10-20] Dostupné z:

<http://www.mu-lostice.cz/o/pamatnik-adolfa-kaspara-lostice>

Pouť na svatém Kopečku [online] 2011 [cit. 2017-2-20] Dostupné z:

<http://artalk.cz/2011/11/20/tz-adolf-kaspar-2/adolf-kaspar-pout-na-svatem-kopecku-1909-2/>

Významní rodáci a osobnosti obce [online] 2011 [cit. 2017-2-20] Dostupné z:

<http://www.bludov.cz/o-bludove/vyznamni-rodaci-a-osobnosti-obce/bludovsky-rodak-vzpomina.html>

11 Seznam příloh

[obr.1] Kašpar absolventem učitelského ústavu

[obr.2] Karlův most

[obr.3] Ilustrace 1 z knihy Babička

[obr.4] Kašparův dům v Lošticích

[obr.5] Autoportrét AK na vojně

[obr.6] Adolf Kašpar autoportrét 50 let

[obr.7] V polích za Hlubočkem

[obr.8] Pout' na Svatém Kopečku

[obr.9] Plakát Hanačka - motiv z Loštic

[obr.10] Jitka se srnkou v loštické zahradě

[obr.11] Památník AK v Lošticích - loutky

[obr.12] Průčelí domu v Lošticích s malbami podle Kašpara

[obr.13] Busta na domě AK v Lošticích

[obr.14] Památník AK v Lošticích - ateliér

[obr.15] Ilustrace 2 z knihy Babička

[obr.16] Loštice

Přílohy

[1] Kašpar absolventem učitelského ústavu - foto 1901

Zdroj: <http://www.hlubocky.eu/adolf-kaspar-fotografem-v-hlubockach/>

[2] Karlův most - lept 1909

Zdroj: SCHEYBAL, J. V. *Adolf Kašpar: život a dílo*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1957, příloha

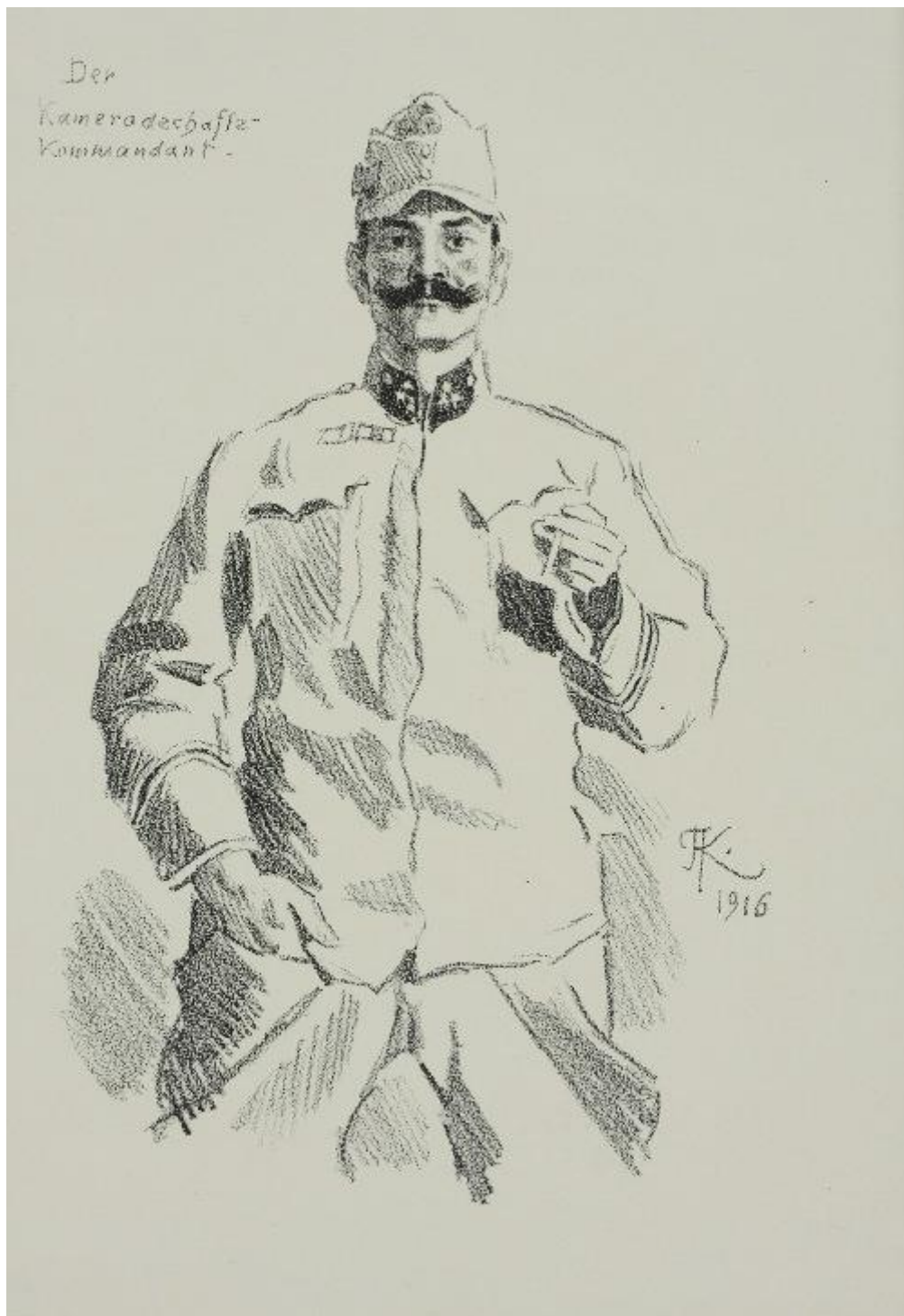
[3] Kašparova ilustrace 1 z knihy Babička od Boženy Němcové

Zdroj: http://www.katyd.cz/files/files/2013/09/A%20-%20babicka_opt.jpeg

[4] Kašparův dům v Lošticích, lept 1911

Zdroj: RYBIČKOVÁ, S., HÝBL, F. *Deset let boje o Památník Adolfa Kašpara v Lošticích*. 1. vyd. Havlíčkův Brod, 2014. ISBN 978-80-905367-1-5

[5] Autoportrét Adolfa Kašpara na vojně

Zdroj: <http://artalk.cz/2011/11/20/tz-adolf-kaspar-2/adolf-kaspar-na-vojne-1916/>

[6] Adolf Kašpar autoportrét 50 let

Zdroj:https://www.google.com/search?site=&tbm=isch&source=hp&biw=1366&bih=638&q=Adolf+Ka%C5%A1par&oq=Adolf+Ka%C5%A1par&gs_l=img.3..0i30k1.2236.14700.0.15947.12.9.0.3.3.0.115.746.8j1.9.0....0...1ac.1.64.img..0.12.741...0j0i10k1j0i8i30k1.R8Mw_ccVUKA#imgre=oVy27Xtt77iCZM:

[7] V polích za Hlubočkem - akvarel 1909

Zdroj: SCHEYBAL, J. V. *Adolf Kašpar, život a dílo*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1957. příloha

[8] Pouť na Svatém Kopečku 1909

Zdroj: <http://artalk.cz/2011/11/20/tz-adolf-kaspar-2/adolf-kaspar-pout-na-svatem-kopecku-1909-2/>

[9] Plakát Hanačka - motiv z Loštice 1911

Zdroj: JANÍČKOVÁ, P. ŠTĚTINOVÁ, D., TURKOVÁ, A. *Adolf Kašpar a Loštice*. Šumperk, 2004. str.35

[10] Jitka se srnkou v loštické zahradě - akvarel 1913

Zdroj: JANÍČKOVÁ, P. ŠTĚTINOVÁ, D., TURKOVÁ, A. *Adolf Kašpar a Loštice*. Šumperk, 2004. str. 36

[11] Památník AK v Lošticích - loutky

Zdroj: <http://www.mu-lostice.cz/o/pamatnik-adolfa-kaspara-lostice>

[12] Průčelí domu v Lošticích s malbami podle Kašpara

Zdroj: RYBIČKOVÁ, S., HÝBL, F. *Deset let boje o Památník Adolfa Kašpara v Lošticích*. 1. vyd. Havlíčkův Brod, 2014. ISBN 978-80-905367-1

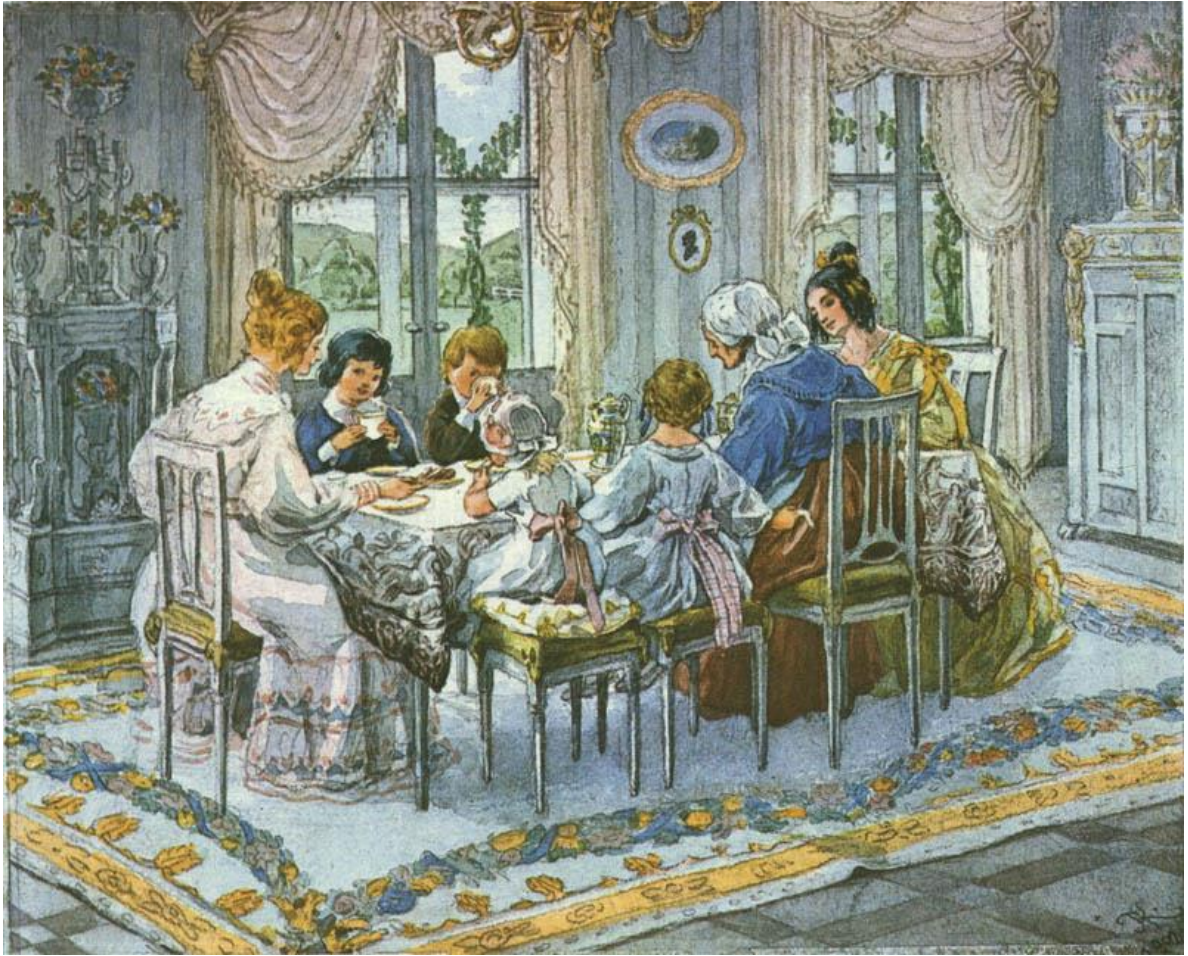
[13] Busta na domě AK v Lošticích

Zdroj: <http://www.mu-lostice.cz/o/pamatnik-adolfa-kaspara-lostice>

[14] Památník AK v Lošticích - ateliér

Zdroj: <http://www.mu-lostice.cz/o/pamatnik-adolfa-kaspara-lostice>

[15] Kašparova ilustrace 2 z knihy Babička od Boženy Němcové

Zdroj:[http://eridanus.cz/Zeme\(2\)/mapa/Evropa/Vy\(1\)chodni\(1_Evropa/C\(2\)eska\(1_republika/Kultura/Literatura/Ne\(2\)mcova\(1_Boz\(2\)ena/Babic\(2\)ka/Svacina_u_knezny_S.jpg](http://eridanus.cz/Zeme(2)/mapa/Evropa/Vy(1)chodni(1_Evropa/C(2)eska(1_republika/Kultura/Literatura/Ne(2)mcova(1_Boz(2)ena/Babic(2)ka/Svacina_u_knezny_S.jpg)

[16] Adolf Kašpar - Loštice

Zdroj: http://muzeum-sumperk.cz/domains/muzeum-sumperk.cz/images/digi/pak/kresba/AK133_1.jpg

Anotace

Jméno a příjmení:	Libuše Nováková
Katedra:	Katedra společenských věd
Vedoucí práce:	Mgr. Krákora Pavel, Ph.D.
Rok obhajoby:	2017

Název práce:	Profil českého malíře, ilustrátora a grafika Adolfa Kašpara
Název v angličtině:	A profile of czech painter, ilustrator and graphic artist Adolf Kašpar
Anotace práce:	<p>Bakalářská práce má za cíl v teoretické části zmapovat životní cestu českého malíře Adolfa Kašpara, jeho tvorbu. Hledat náměty děl v souvislosti s jeho pobytem na Hané.</p> <p>V praktické části navštívit Památník Adolfa Kašpara, popsat historii. Vytvořit dotazník o jeho významu a odkazu Adolfa Kašpara, zpracovat a zhodnotit přínos pro město Loštice.</p>
Klíčová slova:	malíř, ilustrace, akvarely, krajinomalba, památník, historie, Loštice, odkaz,
Anotace v angličtině:	<p>Bachelor thesis aims to map out of life journey of the Czech painter Adolf Kaspar and his work in theoretical part. To search topics of works in connection with his stay in Hana.</p> <p>In the practical part, to visit Memorial of Adolf Kaspar, to describe the history. To create a questionnaire of its importance and a legacy of Adolf Kaspar, and to evaluate the benefits for the city Loštice.</p>
Klíčová slova v angličtině:	a painter, an illustration, a watercolor paintings, a landscape painting, a monument, a history, Loštice, a legacy

<p>Přílohy vázané v práci:</p>	<p>[1] Kašpar absolventem učitelského ústavu</p> <p>[2] Karlův most</p> <p>[3] Ilustrace 1 z knihy Babička</p> <p>[4] Kašparův dům v Lošticích</p> <p>[5] Autoportrét AK na vojně</p> <p>[6] Adolf Kašpar autoportrét 50 let</p> <p>[7] V polích za Hlubočkem</p> <p>[8] Pouť na Svatém Kopečku</p> <p>[9] Plakát Hanačka- motiv z Loštic</p> <p>[10] Jitka se srnkou v loštické zahradě</p> <p>[11] Památník AK v Lošticích - loutky</p> <p>[12] Průčelí domu v Lošticích s malbami Kašpara</p> <p>[13] Busta na domě AK v Lošticích</p> <p>[14] Památník AK v Lošticích - ateliér</p> <p>[15] Ilustrace 2 z knihy Babička</p> <p>[16] Loštice</p>
<p>Rozsah práce:</p>	<p>38 stran + 13 stran přílohy + anotace</p>
<p>Jazyk práce:</p>	<p>čeština</p>